

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem
polgárainak lapja

XXV. évfolyam 3. szám 2024. április

Clinical Science Scholars
Program: végzett az első
évfolyam

Rekordszámú kutatás
az idei Korányi Frigyes
Tudományos Fórumon

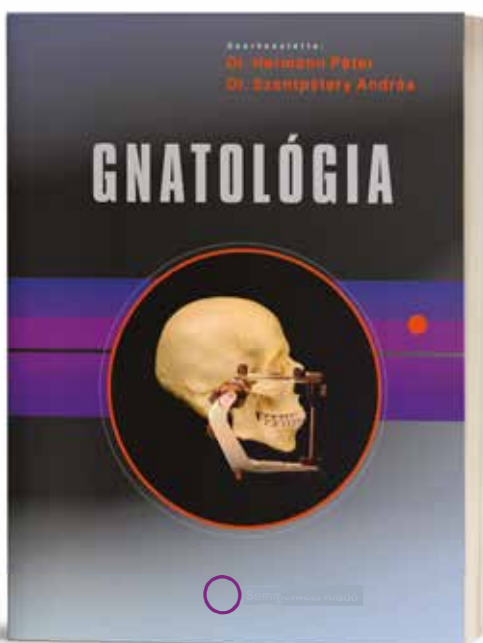

SEMMELWEIS KIADÓ TAN- ÉS SZAKKÖNYVEI

Könyveink megvásárolhatók a Legendus Könyvesboltban, a Líra Kereskedelmi hálózaton belül az egész országban, valamint webshopunkon keresztül is.

Dr. Hermann Péter és Dr. Szentpétery András

Gnatológia, 2. átdolgozott kiadás

Mérete: A/4
Oldalszám: 496 oldal
Ára: 16.000 Ft

A Gnatológia tankönyv első kiadása 2019-ben jelent meg. Megtiszteltetés volt számomra, hogy a mű társszerzőjeként részese lehettem annak a nagyszabású alkotótevékenységnek, amely eredményeképpen a könyv immáron második, átdolgozott kiadása is elkészült.

A rágóapparátus szervezetünk egyik legkomplexebb rendszere, amely magába foglalja az állkapocs-ízületet, a rágóizmokat, a fogakat és a fogakat rögzítő parodontiumot. Számomra az egyedfejlődés egyik csodája, hogy a két állcsontban külön-külön fejlődő fogak végül szerencsés esetben olyan pontosan találkoznak egymással, mint a legprecízebb óramű fogaskerekei. Az elmúlt három évtizedben a gnatológia a többi hagyományos fogorvosi tárgy méltó társa lett.

Bízom benne, hogy ez a tartalmában megújult második kiadás, amely két szerkesztőjének, számtalan szerzőtársának és nem utolsósorban a Semmelweis Kiadó munkatársainak remeke, továbbra is méltó helyet fog elfoglalni sok fogorvostan-hallgató és fogorvos könyvespolcán. (Gera István)

Semmelweis Kiadó

- 1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
- www.semmelweiskiado.hu
- [semmelweis.kiado](https://www.facebook.com/semmelweis.kiado)
- +36 1 210 4403
- info@semmelweiskiado.hu

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

- 1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
- +36 1 210 4408
- +36 1 459 1500 / 56353
- info@semmelweiskiado.hu

Könyvek

E-könyvek

Folyóiratok

Help

Poszter Box

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem jogutódja.
A Semmelweis Egyetem
polgárainak lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó:
Dr. **Merkely Béla**

A szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. **Romics Imre**
romics.imre@med.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:

Dr. **Fejérdy Pál** professor emeritus

A lapszámot szerkesztette:

Szepesi Anita
szepesi.anita@semmelweis.hu
Telefon: 06-30-016-4504

Szerkesztőség:

Semmelweis Egyetem
Kommunikációs Igazgatóság
1085, Budapest Üllői út 26.
E-mail: hirek@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urban Beatrice
beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

Fajt Mónika (EKK)
fajt@emk.semmelweis.hu

Dr. **Földesi Renáta** (PAK)
foldesi.renata@semmelweis-univ.hu

Dr. **Hermann Péter** (FOK)
hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (NTI)
kardon.tamas@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Karlínger Kinga** (ÁOK)
karlinger.kinga@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Kerkovits Nóra** (DÖK)
kerkovits.nora@med.semmelweis.hu

Kormos Ágnes
kormos.agnes@semmelweis-univ.hu

Dr. **Köteles István** (GYTK)
koteles.istvan@pharma.semmelweis-univ.hu

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)
polgarv@se-etk.hu

Pop Alexandra (HÖK)
popalexandra48@gmail.com

Dr. **Szabóné Balogh Clarissza**
claris@freemail.hu

Szepesi Dóra (MKF)
szepesi.dora1@semmelweis.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)
tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis.hu

Dr. **Voszka István** (ÁOK)
voszka.istvan@med.semmelweis-univ.hu

Címlapfotó: **Barta Bálint**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu

Igazgató: **Szabó György**

Layout: **Babay Zsolt**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:
Telek Katalin
telek.katalin@ext.semmelweis.hu

SEMMEIWEIS KIADÓ

Nyomta és kötötte:
Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: **Juhász László**

ISSN 1586-6904

Beszámoló a Szenátus márciusi üléséről, Együttműködési megállapodás az amerikai Rutgers Egyetemmel	4. oldal
Bostonban kapta kézhez oklevelét a Clinical Science Scholars Programot elvégzők első csoportja	5. oldal
Rekordszámú kutatást mutattak be idén a Korányi Frigyes Tudományos Fórumon	6. oldal
Dr. Karikó Katalin: Mindegy milyen feladatot kapsz, jól beleásod magad és mindig tanulsz, ez a lényeg	7. oldal
Dr. Karikó Katalinról nevezte el egyik tantermét a Semmelweis Egyetem Több mint hater ezer felvételizőt várt szóbeli vizsgára az egyetem	8. oldal
Gépi perfúziós élő demonstráció a Transplant Today 3.0 rendezvényén	9. oldal
Semmelweises csapatok a Richter Anna Díj győztesei között Munkácsy Gyöngyi az idei Nők a Tudományban kiválósági díj nyertese	10. oldal
Második alkalommal adták át a Jó tanuló, jó ápoló ösztöndíjakat	11. oldal
Ki a jó egyetemi tanár a XXI. században? Adatkoncentrátor rendszer segíti a betegek biztonságosabb ellátását és az utógondozást	12. oldal
Dr. Bagyura Zsolt: Egyre nagyobb a jelentősége a betegellátás során gyűjtött adatoknak	13. oldal
Jobb adni, mint kapni – Charity Days	14-15. oldal
A szünet legjobb napja lett! – élménybeszámoló a 2024-es #mutiholdolgozol napról	16. oldal
Életmentő beavatkozások a méhen belül	17. oldal
Elvégezték az első mozgásszervi robotikai műtétet	18. oldal
Komplex terápiával orvosolnák a kóros elhízást, Virtuális valóság segíti a gyermekesbészek munkáját	19. oldal
Új megközelítési lehetőségek a kóros elhízás és alultápláltság kezelésében Megnyílt a C80 – A rák esztétikája? című kiállítás	20. oldal
Nemzetközi alumnitalálkozó-sorozat indult Oslóban Ülésezett az Emeritus Professzorok Kollégiuma	21. oldal
A Semmelweis Baráti Kör hírei, Senior Akadémia	22. oldal
Egy élet a fogorvostudomány szolgálatában – Dr. Zelles Tivadarra emlékeztek a Semmelweis Szalonban	23. oldal
News, Nachrichten über Asklepios Campus Hamburg	24-25. oldal
Nekrológ – Elhunyt dr. Kádár Anna	26. oldal

Beszámoló a Szenátus márciusi üléséről

Márciusi ülésén a Szenátus döntött többek között nemzetközi sportolói ösztöndíjról, a Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Tanszék átnevezéséről, valamint a szabadság kiadásának szabályozásáról.

Szepesi Anita – Kommunikációs Igazgatóság

A Szenátus márciusi ülésén elfogadta a Szervezeti és Működési Szabályzat (SzMSz) Térítési és Juttatási Szabályzatának kiegészítését a nemzetközi sportolói ösztöndíj felvételével. A nemzetközi sportolói ösztöndíj célja a Semmelweis Egyetem sportéletének fejlesztése, elsősorban a női vízilabda versenysportban aktívan résztvevő külföldi hallgatók támogatásával és ösztönzésével, biztosítva a tanulás és magas szintű sportolás összehangolását.

A Szenátus döntött a Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Tanszék átnevezéséről Kísérletes Kardiológiai és Sebészeti Műtéttani Tanszékre (angolul: Department of Experimental Cardiology and Surgical Techniques).

Döntött a testület a Fogorvostudományi Kart érintően az SzMSz Térítési és Juttatási Szabályzata, valamint a Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj kari rendelkezéseinek pontosításáról.

A Szenátus megtárgyalta és elfogadta a testület által létrehozott állandó bizottságok - Tanulmányi és Vizsga Bizottság, Kreditív-teli Bizottság, Etikai és Fegyelmi Bizottság, a Pető András Kar tekintetében a Gyakorlati Képzési Bizottság és a Kiadói és Könyvtár Bizottság - munkájáról szóló beszámolókat. Márciusi ülésén a testület aktuális vezetői pályázatokat is véleményezett.

A testület megtárgyalta és elfogadta az SzMSz szabadság kiadásával kapcsolatos rendelkezéseinek módosítását. A szabályozás

előzménye, hogy az éves szabadságolási terv elkészítésének, a szabadságolási terv év közben történő módosításának, a szabadság kiadása dokumentálásának, munkaügyi nyilvántartó rendszerben való rögzítésének folyamata már tavaly év elején megújításra került annak érdekében, hogy a Semmelweis Egyetem munkavállalóit megillető szabadság – a törvényi előírással összhangban – az esedékesség évében kiadásra kerüljön és a szabadság ne halmozódjon. Ezen intézkedés eredményeként sikerült elérni, hogy a munkavállalók 2023. évi szabadsága év végéig ütemezetten kiadásra került, és a korábbi évekről felhalmozódott szabadságnapok egy része (egyetemi szinten közel fele) szintén felhasználásra került. Az Egyetem vezetése az Alkalmazotti Tanáccsal és a Semmelweis Érdekvédelmi Szövetséggel folytatott egyeztetések alapján úgy döntött, hogy rekreációs szabadnapot biztosít azon munkavállalói részére, akik esetében a korábbi évekről áthozott szabadság kiadása 2023. év végéig teljes körűen nem történt meg. A rekreációs szabadnap igénybevételére az éves rendszer szabadság adott évben történő kiadását követően van lehetőség, öt évig használható fel, pénzben nem váltható meg. Felhasználásának részletszabályait rektori-kancellári-Klinikai Központ elnöki utasítás fogja meghatározni. Az egészségügyi dolgozók esetében a veszélyhelyzet ideje alatt ki nem adott 2021. évi szabadság az esedékesség évét követő 3 éven belül, tehát 2024. év végéig felhasználható.

Együttműködési megállapodás az amerikai Rutgers Egyetemmel

A hallgatói és oktatói mobilitásról szóló, valamint a kutatási együttműködés kereteit szabályozó megállapodást írt alá a Semmelweis és a New Jersey állambeli Rutgers Egyetem 2024. április 4-én Budapesten.

Szabados-Dötsch Judit – Kommunikációs Igazgatóság

A hároméves időtartamot szabályozó együttműködés az oktatók, a szakmai munkatársak és a posztdoktori hallgatók cseréjére, a kutatási és tudományos publikációs együttműködés fokozására, valamint kurrikulumfejlesztésre irányul. A partnerség részeként a felek jelenléti vagy távoktatásban megvalósuló közös képzéseket is tarthatnak, továbbá kölcsönös hozzáférést biztosítanak a rendelkezésükre álló kutatási eszközökhöz és szakirodalomhoz.

Az ünnepélyes aláíráson megjelent résztvevők köszöntését követően dr. **Merkely Béla** rektor az egyetem kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszere kapcsán kiemelte, hogy a Semmelweis mintegy 200 együttműködési megállapodást jegyez. Ezek sorát gyarapítja a Rutgers Egyetemmel és annak integrált intézményeivel folytatott kooperáció is, amely több évtizedes múltra tekint vissza. 2003-tól a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kara (ETK) az akkori Nazareth College of Rochesterrel folytatott közös projektet az Atlantis program keretében. 2012-ben az ETK az azóta a Rutgers Egyetemhez került University of Medicine and Dentistry of New Jerseyvel kötött együttműködési megállapodást. A két intézmény oktatógárdája kölcsönösen tesz szakmai látogatásokat egymásnál, a két partner közötti együttműködés nyomán pedig az elmúlt évtizedben közel 50 közös publikáció született a biokémia, szív- és érrendszer, neurológia, farmakológia, onkológia, biofizika és sejtbiológia területén. A jövőbeli partnerség feltételeit a mostani megállapodáson túl a Pannonia, Fulbright és az ACQUIRE programok is biztosítják.

Dr. **Antonio D. Tillis**, az állami fenntartású Rutgers Egyetem camdeni kampuszának kancellárja kiemelte, a széles körű oktató- és

Foto: Bartha Bálint – Semmelweis Egyetem

kutatói tevékenység mellett a Rutgers kiemelt hangsúlyt fektet a közösségi szerepvállalásra is. A közeljövő stratégiai céljaként pedig a már létező nemzetközi együttműködések elmélyítését azonosította, ebbe illeszkedik a Semmelweis Egyetemmel közös munka is. Az Egyesült Államok támogatásáról biztosította az együttműködést **Luke Thomson**, az Amerikai Nagykövetség Regionális Környezetvédelmi, Tudományos, Technológiai és Egészségügyi Csofópontjában igazgatója is, kiemelve, hogy a partnerség nemcsak oktatási és kutatási, hanem diplomáciai kötelekkel elmélyüléséhez is hozzájárul.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Bostonban kapta kézhez oklevelét a Clinical Science Scholars Programot elvégzők első csoportja

2024. március 21-én, Bostonban végzett a Harvard Medical School Clinical Science Scholars Programjának első évfolyama. A posztgraduális klinikai kutatási program három egymást követő tanévben, 2023-2026 között indul.

Fotók: Liesl Clark

Szabados-Dótsch Judit – Kommunikációs Igazgatóság

2023 júliusában a Semmelweis Egyetemen tartott szimpóziummal indult az a kilenc hónapos képzés, amelyre Magyarországról, Bulgáriából, Csehországból, Romániából, Szerbiából, Szlovákiából és Törökországból érkeztek posztdoktori ösztöndíjasok, frissen végzetek és PhD-hallgatók, rezidensek és klinikai szakemberek. Az 57 résztvevőből 27 fő a Semmelweis Egyetemről érkezett, akik az orvostudomány számos ágát, így a kardiológia, onkológia, gyermekgyógyászat, nőgyógyászat, fogászat, radiológia, pszichológia, neurológia, pulmonológia, aneszteziológia, gasztroenterológia és urológia szakterületét képviselték. 50 pályázó részére a Nemzeti Egészségügyi és Orvosképzésért Alapítvány a tandíj összegének felét fedező ösztöndíj-támogatást is biztosított.

A budapesti nyitó rendezvény után 2023 novemberében online workshopkal folytatódott a kurzus, ezt zárta a 2024. márciusi képzési hét Bostonban. Ezen a workshopon mutatkozott be a program ideje alatt készült három legjobb projekt munka is, amelyekben a résztvevők kutatás-finanszírozási pályázatjavaslatokat dolgoztak ki.

A záró workshopon a Harvard Medical School oktatógárdája pódiumbeszélgetéseket és szakmai előadásokat is tartott a résztvevőknek. Dr. **Sagar Nigwekar** adjunktus egy konkrét eseten keresztül illusztrálta a már létező terápiák újragondolt alkalmazásában rejlő lehetőségeket. A tudományos publikációk felmerülő kérdéseit a szakmai folyóiratok szerkesztői vitatták meg dr. **Jamie Robertson** sebészeti adjunktus moderálásával. Dr. **Aneesh Singhal** neurológiai adjunktus prezentációja a '7 C' modell nemzetközi kutatások során történő alkalmazhatóságára adott javaslatokat. Az intézményi felülvizsgálati bizottságok működését esettanulmányokon keresztül vizsgálta dr. **Susan Kornetsky**, a Bostoni Gyermekkorház klinikai kutatásmegfeleltetési igazgatója. Dr. **Ajay Singh** posztgraduális képzésért felelős dékánhelyettes a magas impaktfaktorú folyóiratokban történő publikálásról; dr. **Sayed Malek** sebész adjunktus egy konkrét eset alapján a vezetői krízis problematikájáról; dr. **Su Chu**, a Harvard Channing Laboratóriumának adjunktusa az omikai vizsgálatok témájában tartott prezentációt. Félnapos szekció járta körbe a változáskövetés és konfliktuskezelés során felmerülő kihívásokat

dr. **Melvyn Menezes**, a Bostoni Egyetem adjunktusának vezetésével. Dr. **Fischer Krisztina** programigazgató alumni-panelt tartott, a képzési alkalmak zárásaként pedig dr. **Djora Soeteman** programigazgató irányításával gondolhatták át a résztvevők az elsajátított ismeretek programot követő alkalmazását.

A programot sikerrel teljesítő résztvevők a workshop záró napján vehették át okleveleiket, az azt megelőző este pedig a résztvevők, szervezők és az oktatógárda a bostoni Harvard Clubban közös gálavacsorával ünnepelték a program lezárását.

A képzés kapcsán dr. **Merkely Béla** rektor kiemelte, a kurzuson a résztvevők számtalan technikát sajátíthattak el a helyes kérdésfeltevés művészetével kapcsolatban. Az átadott tudás segítségével a végzett hallgatók készen állnak a klinikai vizsgálatok magabiztos előkészítésére és lefolytatására, a kutatási adatok elemzésére és ér-

telmezésére, a sikeres támogatásigénylésre és klinikai csapatok vezetésére is. A programnak köszönhetően a résztvevők a legmagasabb szinten váltak képessé a klinikai adatok megfigyelésére, hipotézisek felállítására és tesztelésére.

– Az egyedülálló képzési program emellett remek lehetőséget kínált a határokon és kontinenseken átívelő tudományos kapcsolatok kialakítására is. Márpedig tudjuk: az orvos-egészségtudományok területén ma fejlődés és siker csakis közösen, nemzetközi együttműködésekkel érhető el. Akkor születnek kiemelkedő eredmények, ha megosztjuk és összehangoljuk a rendelkezésünkre álló tudást! – hangsúlyozta dr. Merkely Béla.

Idén indul a Harvard Medical School Clinical Science Scholars programja a Semmelweisen, amelyre május 15-ig lehet jelentkezni a HMS oldalán. A korai jelentkezés és a támogatói ösztöndíj megpályázásának határideje április 19.

További felmerülő kérdés esetén a szakmai programról a pgme_admissions@hms.harvard.edu, az ösztöndíjjal összefüggésben pedig a scholarship@semmelweis.hu e-mailcímen kérhető bővebb felvilágosítás.

Rekordszámú kutatást mutattak be idén a Korányi Friges Tudományos Fórumon

Rekordszámú kutatást mutattak be az idén 28. alkalommal megrendezett Korányi Friges Tudományos Fórumon. Új szekció és minden eddiginél több, az ország más orvosegyeteméről érkezett vendégelőadó színesítette a programot. A díszelőadást a Nobel-díjas kutatóbiológus, dr. Karikó Katalin tartotta.

Fotók: Bartha Bálint – Semmelweis Egyetem

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

Minden eddiginél több, 171 tudományos munkát mutattak be 16 szekcióban a szakkollégium idei, XXVIII. Korányi Friges Tudományos Fórumán, ezek közül 35 az ország orvosegyeteméről, illetve a határon túli intézményekből érkező hallgatók értekezése – mondta köszöntőjében **Tusnády Simon**, a Semmelweis Egyetem negyedéves orvostanhallgatója, a fórum főszervezője. A fórum az elmúlt években a legnagyobb hazai, egyetemi hallgatók által szervezett tudományos konferenciává vált az orvos- és élettudományok területén. Az elmúlt 27 év alatt több mint 3500 előadással jelentkeztek tudományos diákköri tevékenységet folytató hallgatók a négy hazai orvosegyetem képviselőiben.

Tusnády Simon elmondta, hogy a szakkollégium hallgatói által lebonyolított tanácskozás népszerűsége nemcsak a szakkollégisták között, illetve az orvostanhallgatók körében növekszik, mivel a 171 előadó közül mindössze 33 tagja a szakkollégiumnak. A fórum során a hallgatók interaktív poszterprezentációs verseny keretében mutatják be munkájukat egymásnak, illetve egy szakmai bírálóbizottságnak, melynek tagjai a magyar akadémiai élet kiemelkedő képviselői közül kerülnek ki. Az idén először indítottak önállóan gyógyszerésztudományi szekciót, amelyben kilencen mutatták be kutatásaikat, és az előző évhez képest csaknem megduplázódott a fogorvostudományi pályázók száma is. Szintén újdonság volt, hogy a későbbi esetleges hasznosítási lehetőségek érdekében 45 benyújtott absztraktot titkosításra javasoltak a bírálók.

– Önök egy olyan egyetemen és egy olyan közegben szívhatják magukba a tudást, ahol kiváló tudományos műhelyek működnek, élnek és várják a tehetséges, ugyanakkor a tehetségük kibontakoztatásáért munkát is vállaló fiatalokat. A Korányi Friges Tudományos Fórum ugyan valahol egy megmérettetés, egy verseny, azonban aki itt most előadja a tudományos eredményeit, az attól függetlenül, hogy oklevelet vehet-e át a végén, máris nyertes, mivel már elindult azon az úton, amellyel végül beteg embertársain segíthet – hívta fel résztvevők figyelmét dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes, egyben az idei rendezvény szakmai fővédnöke. Emlékeztette a hallgatókat a csapatmunka fontosságára is, részben mivel egy-egy tudományos műhelyben tevékenykedve érték el a most bemutatott eredményeket is, részben pedig azért, mert az orvoslás szükségképpen csapatmunkában zajlik. Felidézte azt is, hogy ugyan több mint 30 évvel ezelőtt, de ő is e szakkollégium falai között inspirálódott, kezdte el az egyetemi életét, és tudományos tevékenységét. Örömet fejezte ki azért is, hogy az azóta eltelt időben a szakkollégium nemcsak megtartotta az alapításakor megfogalmazott céljait, elveit, de folyamatosan fejlődik is.

Dr. **Béres József**, a Béres Gyógyszergyár elnöke a megnyitón a kutatói kitartás fontosságára hívta fel a figyelmet, és arra, hogy ez akkor is megéri, ha a konzervatív tudomány ellenállásába ütköznek az új felfedezések. Édesapja, **Béres József** agrárkutató pályája és a Béres Gyógyszergyár történetének felidézése mellett a prevenció fontosságára is kitért.

A kétnapos fórum előadásait, és az interaktív poszterversenyt, a díjazott poszterekből készült kiállítás megtekintését követően a tanácskozás hagyományos díszelőadását az idén dr. **Karikó Katalin** tartotta.

Ezt követően átadták a XXVIII. Korányi Friges Tudományos Fórum díjait.

Dr. Karikó Katalin: Mindegy milyen feladatot kapsz, jól beleásod magad és mindig tanulsz, ez a lényeg

A saját örömeinkre végzett munka, rengeteg tanulás, kitartás, stresszkezelés és a hála érzése még azokkal szemben is, akik akadályoznak a céljaink elérésében – többek között ezek a fontosabb üzenetei dr. Karikó Katalin díszelőadásának, amelyet a Nobel-díjas tudós a Semmelweis Egyetem Korányi Frigyes Tudományos Fórumán a hallgatóknak tartott az Elméleti Orvostudományi Központban (EOK).

Szepesi Anita – Kommunikációs Igazgatóság

Neked köszönhetően, kedves Katalin, manapság még nagyobb öröm és büszkeség magyar orvosnak lenni – fogalmazott dr. **Merkely Béla** rektor, a Korányi Frigyes Tudományos Fórum záróestjének díszvendégét, dr. Karikó Katalint, az mRNS-vakcinát kifejlesztő Nobel-díjas tudóst köszöntve az EOK-ban. A rektor kiemelte, hogy dr. **Karikó Katalin** már akkor az mRNS-technológiá-

jól beleásod magad, és mindig tanulsz. Ez a lényeg – jelentette ki dr. Karikó Katalin. Az orvosokkal folytatott közös munka kapcsán hangsúlyozta, törekedni kell egymás megértésére, respektálására, tanulni kell egymástól. Előadásában elmondta, dr. Drew Weissmanal, akivel közösen 2023-ban elnyerték a Nobel-díjat, csak véletlenül találkozott. Weissman a HIV-vírusra akart oltóanyagot készíteni, de érdekelték dr. Karikó Katalin mRNS-sel folytatott munkái is. Közös gondolkodásuk során arra keresték a választ, hogyan lehet elérni az mRNS módosításaival a gyulladás kialakulásának elkerülését. Arra is felhívta a hallgatóság figyelmét, hogy egy felfedezés, kutatási eredmény hasznosulásához megfelelő kereteket is kell teremteni és addig kell elvinni a folyamatot, ameddig csak lehetséges.

A messenger RNS-ről szólva kiemelte, már a COVID előtt is voltak vizsgálatok a molekulával többek között a veszettség vírusára, a madárinfluenzára, és a szívgyógyászati alkalmazásra is. A fejlesztések elsősorban fertőző betegségekre irányultak, influenzára, koronavírusra, de Zika-vírusra, herpeszvírusra is zajlanak a humán próbák. Több mint 250 klinikai kipróbálás zajlik in vitro készített messenger RNS-sel. Elkezdődtek a vizsgálatok baktériumokra: a tbc-baktériumra és a borreliára, valamint malária parazitára. Hallani már tumorvakcináról, amelynél az ellenanyag még 3 évvel később is jelen volt a szervezetben és nagyban képes késleltetni a tumor visszatérését. Akut betegségekre, genetikai betegségekre, cisztás fibrózisra már lefutott egy-egy mRNS klinikai próba – mondta dr. Karikó Katalin, kiemelve, hogy nap mint nap születő újabb eredmények miatt figyelni kell, merre haladnak az mRNS-kutatások.

Foto: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

A tudományos eredmények követése mellett a kutató a stresszkezelés jelentőségére is figyelmeztetett, hozzátéve, hogy a legfontosabbnak az örömmel végzett munkát tartja.

– Élveztétek, amit csináltok, és ne figyeljetek közben másra, ne hasonlítgassatok magatok másokhoz. Ha azt néztem volna, hogy milyen sikeresek körülöttem, miközben én csak lefelé tartok, már régen abbahagytam volna a kutatást – fogalmazott a Nobel-díjas tudós. Ne csináljatok semmit azért, hogy valaki más, főnök, vagy családtag

ban látta a gyógyítás egy új módszerét, amikor erre jóformán még senki sem gondolt. Kitért arra is, hogy dr. Karikó Katalin és dr. **Drew Wiessman** fejlesztése a jövőben más népbetegségek kezelésében is új megoldást jelenthet, ígéretes perspektívát kínálva a daganatos és egyéb megbetegedések kezelésében.

– Soha nem akartam orvos lenni, kutató viszont igen, s egy kisújszállási tanárom meg is győzött róla, hogy ez lehetséges. Az ő biztatása sokat jelentett számomra, mindenkinek szüksége van rá, hogy legyen egy szurkolója – kezdte előadását dr. Karikó Katalin, majd vázlatosan számba vette az mRNS 1961-es felfedezésétől a vakcina 2021-es klinikumi teszteléséig terjedő időszakot. Kiemelte, hogy a folyamat végére vált nyilvánvalóvá: nem elég egy ígéretes felfedezés, és annak megvalósítása, a társadalom elfogadása is szükség van, ezért nagyon fontos az emberek tájékoztatása, amire a vakcina elutasításakor ébredt rá társaival együtt – hangsúlyozta dr. Karikó Katalin, majd röviden felidézte pályája főbb állomásait, kezdve a Szegedi Tudományegyetemmel, a Biológiai Kutató Központ lipid laboratóriumával, valamint Szarvassal, ahol noha izgalmas lipidkísérleteket szeretett volna folytatni, egy nyáron keresztül vízibolhákat kellett gyűjtenie a laborvezető utasítására.

– A kutató azt csinálja, amit rábíznak, és mindegy, hova vet a sors és milyen feladatot kapsz, vízibolhát kell gyűjtened vagy valami mást,

örüljön, helyette azért dolgozzatok, hogy nektek örömet okozzon, így nem fogtok csalódní – tanácsolta hallgatóknak. Foglalkoztatok olyasmivel, amivel nem lenne muszáj, de örömet okoz. Higgyetek magatokban, abban, hogy kemény munkával, szorgalommal elértek a céljaitokat – mondta dr. Karikó Katalin, aki Nobel-díját is megmutatta a hallgatóságnak.

Előadása végén kérdésekre válaszolva elmondta, soha nem akart bosszút állni azokon, akik ártottak neki, akadályozták a munkáját, inkább elgondolkodott ilyenkor, hogy miként lehetne hálás nekik, hiszen azzal, hogy nehezítették az életét, őt magát jobbá tették. Később, elismert tudósként sem hánytorgatott fel az őt akadályozóknak semmit – szerinte ugyanis a rosszra nem emlékeznek azok, akik elkövetik. A kutatói lét és a család összehangolását firtató kérdésre kifejtette, a kutatói lét nem családbarát, és a lányának nagyon hamar önállóvá kellett válnia, de szerinte ha a gyerekek érzik és látják, hogy szüleik szeretik őket, ugyanakkor keményen dolgoznak, akkor nem lesz baj. Elárulta még, hogy rendszerezéssel sok időt meg tud spórolni. A mentális stresszkezelés mellett sportol, a maratont 50 évesen futotta le 4 és fél óra alatt.

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Dr. Karikó Katalinról nevezte el egyik tantermét a Semmelweis Egyetem

A Nobel-díjas dr. Karikó Katalin nevét viseli a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar (ÁOK) Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézetének felújított, 24 férőhelyes, okostáblával felszerelt, interaktív oktatásra is alkalmas szemináriumi terme. Az intézmény Nagyvárad téri Elméleti Tömbjében lévő tanterem április 10-i ünnepélyes átadóján jelen volt dr. Karikó Katalin is.

Dávid Orsolya – Kommunikációs Igazgatóság

A Semmelweis Egyetem különböző kutatási projektek révén hosszú ideje aktív és élő tudományos kapcsolatot ápol a 2023-ban orvosi-életteni Nobel-díjat kapott kutató munkacsoportjával, 2022-ben pedig az intézmény legnagyobb presztízsű elismerésével, a Semmelweis Budapest Awarddal is kitüntette dr. **Karikó Katalint**.

A Nobel-díjas kutató gyógyszerfejlesztésre is kiható munkássága előtt tiszteleg a Semmelweis Egyetem ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézete azzal, hogy dr. Karikó Katalinról nevezte el egyik tantermét,

Fotó: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

emellett a tudós sikeres életpályáját is követendő példaként állítja ezzel a gesztussal az intézmény az egyetemi hallgatók elé.

Az egyetem Nagyvárad téri Elméleti Tömbjének első emeletén található 24 férőhelyes gyakorlati terem április 10-i ünnepélyes átadóján dr. **Merkely Béla** rektor úgy fogalmazott, a Nobel-díjas kutató példája is

bizonyítja, hogy a magas szintű tudományos eredmények eléréséhez kiváló felsőoktatás szükséges. – A Semmelweis Egyetem a nemzetközi rangsorok egyik legsikeresebb magyar szereplője, a Times Higher Education (THE) 2024-es világranglistáján a világ 300 legjobb intézménye között tartják számon, ám célként tűztük ki, hogy 2030-ra egyetemünk a világ száz intézménye közé kerüljön – tette hozzá a rektor.

Dr. **Merkely Béla** szerint dr. Karikó Katalin sikeres pályája hűen példázza a hallgatók és a fiatal kutatók számára, hogy a tudományos kutatásokba fektetett idő és energia, a kitartó és következetes munka mindig meghozza a gyümölcsét, hiszen akkor is elszántan, állhatatosan kutatott tovább, amikor nehézségekkel találkozott. Orvosként, tudósként és kutatóként a legfontosabb, hogy legyünk nyitottak, érdeklődők, merjünk kérdéseket feltenni, hiszen csak így találhatunk új terápiás lehetőségeket és válaszokat a tudomány újonnan felmerülő kérdéseire – fejtette ki. Dr. Karikó Katalin Nobel-díja a tudományos kutatás és innováció fontossága mellett a nemzetközi együttműködések jelentőségére is ráirányította a figyelmet. A tudományos fejlődés záloga az együttműködésben, határokon átívelő tudástranszferben rejlik, hiszen ha tudásunkat megosztjuk, kutatásainkat hatékonyabbá tehetjük, és még kiemelkedőbb eredményeket érhetünk el.

A kutatás küldetés, olyan hivatás, amely inspirálja a kutatót: minden egyes nap alig várja, hogy bemenjen a munkahelyére, hogy állandóan azon gondolkodjon, mivel lehetne még jobb, még eredményesebb a munkája, és a végén valami olyasmire kapjon választ, amivel az embereken segíthet – áll a felújított tanterem falán dr. Karikó Katalin hivatástudatra ösztönző gondolata. A kutató nagy megtiszteltetésnek nevezte, hogy a Semmelweis Egyetem róla nevezte el egyik tantermét, és jó tanulást kívánt a hallgatóknak.

– Dr. Karikó Katalin felfedezése a gyógyszerkutatás új dimenzióját nyitotta meg, ezért rendkívül felemelő intézetünk számára, hogy az első magyar női Nobel-díjasról elnevezett szemináriumi teremben taníthatjuk a fiatal orvosokat és kutatókat a farmakológia és farmakoterápia tudományára – emelte ki dr. **Ferdinandy Péter**, a Semmelweis Egyetem Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet igazgatója az átadón.

Több mint hatezer felvételizőt várt szóbeli vizsgára az egyetem

Szepesi Anita – Kommunikációs Igazgatóság

Az alap- és osztatlan képzésre jelentkezőkkel és a mesterszakos felvételizőkkel együtt összesen több mint 6 ezer jelentkezőt hívott szóbeli felvételi vizsgára a Semmelweis Egyetem. Az osztatlan képzésre felvételizőket április 12-18. között hívták be, a mesterszakos jelölteknek a karok külön-külön szervezték a beszélgetéseket. A 2024-től bevezetett szóbeli vizsgán a felvételi bizottságok a jelentkezők rátermettségét, motiváltságát, empátiás és stressztűrő képességeit, terhelhetőségét, általános érdeklődését mérték fel és pontozták, a meghallgatáson a felvételizők 50 pontot szerezhettek a 100 intézményi pontból. Szóbeli felvételi meghallgatást hosszú idő után ismét szervez az egyetem, erre a 2022. szeptember 7-én megjelent rendelet ad lehetőséget, amely 2024-től ad nagyobb szabadságot az egyetemeknek arra, hogy meghatározzák, milyen tantárgyak középiskolai, érettségi eredményei és milyen további teljesítmények számítanak majd bele a felvételin elérhető 500 pontba.

A szóbeli felvételi következő számunkban számolunk be részletesen.

Fotó: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

Gépi perfúziós élő demonstráció a Transplant Today 3.0 rendezvényén

A harmadik alkalommal megrendezett Transplant Today workshop idén a transzplantáció jövőjének egyik útját, a gépi perfúzió hazai bevezetésének kérdéseit járta körül.

Szabados-Dötsch Judit – Kommunikációs Igazgatóság

Míg a rendezvény az előző években a transzplantáció helyzetéről nyújtott átfogó képet, addig a 2024. évi szimpózium a szakterület jól behatárolható szegmensét, a gépi perfúziót vette górcső alá.

Ezt a technikai megoldást az elhunyt donorokból származó szervek átültetése során alkalmazzák. Jelentősége abban rejlik, hogy az eddig rutinszerűen alkalmazott hideg tárolással és szervszállítással szemben lehetőséget nyújt a beültetésre váró hasi vagy mellkasi szervek (vesék, máj, szív, tüdő) speciális folyadékkal történő áramoltatására, ezáltal a sejtek táplálására és egyidejű oxigenizációjára. Ez elősegíti a hagyományos hideg tárolás során fellépő sejtkárosodás mértékének csökkentését és ezáltal a beültetett szerv betegét súlyosan veszélyeztető korai működési zavarainak megelőzését.

A Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika (STÉG) megalakulása óta a Transplant Today az intézmény egyik kiemelt rendezvénysorozatává vált, mutatott rá köszöntőjében dr. **Szijártó Attila** igazgató. Hozzátette, nemrég ünnepelte Magyarország a veseátültetési program 50. jubileumát, és hamarosan elérkezünk a rendszeresen működő májtranszplantációs program 30 éves mérföldkövéhez. Dr. Szijártó Attila figyelemre méltó technikai teljesítménynek minősítette a klinikán a közelmúltban végzett split-májátültetést, amelyek során a beültetendő szerv kettéosztásával egy kisgyermek és egy felnőtt szervátültetése történt meg. Mindezek után az intézmény portfóliójában régóta várt újdonság lenne a gépi perfúzió bevezetése.

A szakmai program nyitó előadásaként dr. **Mihály Sándor**, az Országos Vérellátó Szolgálat (OVSZ) transzplantációs igazgatója, az Európai Donációs és Transzplantációs Koordinátor Szervezet (EDTCO) vezetője Magyarország gépi perfúziós programtervét ismertette. Leszögezte, a nemzeti szervdonációs és transzplantációs programok fejlesztése – azok költségei mellett is – elsősorban befektetésnek tekintendő. E programok célja ugyanis az, hogy a betegek számára a lehető legnagyobb egészségügyi hasznot biztosítsák, mind a megnyert életévek számának növelésével, mind az életminőség javításával. Mint dr. Mihály Sándor felvázolta, a magyar gépi perfúziós program kezdeményezése 2018-ra datálódik, ekkor nyújtották be az első javaslatot és szakmai ajánlást a szív gépi perfúziós programjára, ezt követte 2021-ben a veseprogramra vonatkozó javaslat. Mindezek eredményeként 2021-ben a magyar program egy európai uniós finanszírozású projekt keretében gépi perfúziós eszközök beszerzését ütemezte be.

A jelenlegi, 2025-re vonatkozó költségvetési terv egy szív, egy tüdő, egy máj és két vese gépi perfúziós készülék közbeszerzés útján történő biztosítására irányul; ez a szükséges fogyóeszközök közbeszerzési eljárásaival is kiegészül, amelyek évente 5 szív-, 5 tüdő-, 10-15 máj- és 50 veseátültetést tesznek majd lehetővé.

Általánosságban a gépi perfúzió bevezetését a lehetséges transzplantációk számának növekedése indokolja, mivel hosszabb hideg iszkémiás időt – azaz hosszabb eltarthatóságot –, nagyobb távolságból történő szervszállítást és a donorszervek szélesebb körének

felhasználását teszi lehetővé. Emellett minőségjavulást is biztosít, hiszen a gépi perfúzió nemcsak a transzplantáció időzítését optimalizálja, hanem a szervek minőségét is javítja, így a graftok és a páciensek élettartamának meghosszabbodását eredményezi.

A szimpózium folytatásában a transzplantációs gépi perfúziós eszközgyártók élvonalába tartozó amerikai, svéd és olasz cégek mutatták be termékaik palettáikat. A demonstráció során sor került a korábban eltávolított sertésvesék bemutató perfúziójára, így a résztvevők élőben tekinthették meg a működő technológiát.

A gépi perfúzió kiválasztott esetekben májsebészeti eljárásokban is alkalmazható. Így, ha egy májtumor eltávolítása például kiemelt kockázatot jelentene, lehetőség van a máj átmeneti eltávolítására, amelyet ezáltal biztonságosan lehet a preparáló asztalon (ex situ), vagy akár a gépi perfúzió során a beteg vérvesztése nélkül operálni. A tumoros részek eltávolítása után a máj néhány óra perfúziót követően eredeti helyére visszahelyezve újra működik. Ez a világszerte ismételt autotranszplantáció betegek tucatjainak életét mentette meg a korábban nem operálhatónak vélt daganat eltávolításával.

Az élő bemutató lehetőséget nyújtott a szakmai részvevőknek, hogy a hamarosan beszerzésre kerülő gépekkel megismerkedhes-

Fotó: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

senek, azok jellemzőit megismerjék. Mindez elősegíti a hazai géppark igényeknek megfelelő optimális kialakítását is.

A szimpózium záró szekciójában a STÉG munkatársai, dr. **Piros László** egyetemi docens, dr. **Benkő Tamás** egyetemi docens és dr. **Husztly Gergely** egyetemi adjunktus német és olasz példákat alapul véve folytatott panelbeszélgetést a vese és máj gépi perfúziójáról. Dr. **Hartyánszky István**, a Magyar Transzplantációs Társaság elnöke a szívátültetés, míg dr. **Gieszer Balázs**, a Mellkassebészeti Klinika orvosa a tüdőtranszplantáció szemszögéből járta körbe az innovatív eljárást, előkészítve annak magyarországi bevezetését.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Semmelweises csapatok a Richter Anna Díj győztesei között

Kép és szöveg forrása: richterannadij.hu

A 2024-es Richter Anna Díj hat nyertese között két egyetemi kötődésű csapatot is jutalmaztak. Az orvosi kategória győztese a Házi Gyermekorvosok Egyesületének (HGYE) csapata, amely a Gyermekgyógyászati Klinika Életmód ambulanciájával közösen küzd a gyermekkori elhízás megelőzéséért. A HGYE csapatának az a célja, hogy a Gyermekgyógyászati Klinika Életmód ambulanciájának segítségével az alapellátó orvosokat megtanítsák és készség szinten gyakorlottá tegyék a hozzájuk

tartozó, túlsúlyos gyerekek ellátására, az ún. obesitas vizit kivitelezésére. Minden megyében egy, Budapesten két házi gyermekorvost tanítanak meg a kidolgozott vizit levezetésére, akik a megyében dolgozó kollégáknak továbbadják tudásukat, gondozási elméletre és gyakorlatra bontva. A pilot program végén közösen elemzik az adatokat, levonják a következtetéseket, a program finomhangolását követően pedig a HGYE irányításával terveik szerint kiterjesztik a gondozási protokollt országos szintre.

Több ezer diákot tanítanak egészségtudatosságra a junior kategória győztesei, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karának hallgatói, akik évek óta aktív tagjai a Budapesti Orvostanhallgatók Egyesületének. Az egyesület tevékenységének leghangsúlyosabb alappillére a prevenció és egészségfejlesztés. Prevenció szakcsoportjuk tagjai iskolákba, óvodákba járnak egészségnevelő órákat tartani különböző témakörökben, WHO világnapokon, mint például az újraélesztés világnapja, vagy épp melanoma világnapi rendezvényeket szerveznek, plázákban, közterületeken hívják fel a lakosság figyelmét az adott téma fontosságára. Népszerű közösségi média felületeiket a laikusok egészségügyi edukációjára is használják. A Semmelweis Egészségverseny egy olyan projektjük, amelyet évről évre megújulva, változatos állomásokkal valósít meg a szervező csapat, és a több ezer diákot megmozgató versenyen élményeken keresztül, szórakoztatóan jutnak egészséghez, prevencióhoz kapcsolódó tudáshoz a résztvevők.

A Richter összesen 24 millió forinttal támogatja a hat nyertes csapatot, a nyerteseket a díjazottak a pályázataikban kidolgozott innovatív projektek megvalósítására fordíthatják.

Munkácsy Gyöngyi az idei Nők a Tudományban kiválósági díj nyertese

A genetikai alapú, személyre szabott medicina fejlődéséért dolgozik a Nők a Tudományban Kiválósági Díj orvosi-biológiai kategória díjazottja, dr. Munkácsy Gyöngyi, a Bioinformatika Tanszék adjunktusa.

Forrás: **Nők a Tudományban Egyesület**

Az orvosi-biológiai kategória díjazottja dr. **Munkácsy Gyöngyi**, a Bioinformatika Tanszék adjunktusa, aki onkológiai kutatásai és bioinformatikai analízisekben szerzett tapasztalatai révén a genetikai alapú, személyre szabott medicina fejlődéséért dolgozik. Az ehhez szükséges, rendkívüli precizitást igénylő laboratóriumi munkafolyamatok során hatalmas mennyiségű adattömeg keletkezik, melynek bioinformatikai kiértékelése számos, nyilvánosan is elérhető eszköz és adatbázis bevonásával történik.

– A biológia és az informatika ötvözése lehetővé teszi számomra, hogy hozzájáruljak a rákgógyítás terén folyó kutatásokhoz. Egy tumoros megbetegedés kialakulása és gyógyítása még mindig számos megoldatlan kérdéssel szembesít bennünket, én azonban hiszem, hogy e két terület kombinálása segíthet új diagnosztikai és terápiás megközelítések kifejlesztésében – mutatott rá dr. Munkácsy Gyöngyi, aki az adatfeldolgozásban szerzett sokrétű tapasztalatait szívesen osztja meg tantermi oktatás keretében a következő generáció kutatóival. Dr. Munkácsy Gyöngyit már kisgyermekként nagyon érdekelte a ter-

A Nature-díjas Nők a Tudományban Egyesület a szakterületükön legkiválóbb kutatónők munkásságának elismerésére 2013-ban alapította meg a Nők a Tudományban Kiválósági Díjat, melyet az ideai nőnaphoz kötődően a Magyar Tudományos Akadémia és az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság védnökségével tizenegyedik alkalommal ítéltek oda.

Fotó: Hódosy Kriszta

mészet, az élővilág és a biológiai rendszerek sokfélesége. – Nagy öröm számomra, hogy olyan tudományterületen dolgozhatok, amely nemcsak egyéni érdeklődés és öncélú fejlődés irányában, hanem a világon minden ember számára érintettségét jelenhet – fogalmazott. Onkológiai kutatásainak célja, hogy előre meg tudják mondani, hogy az adott beteg milyen személyre szabott kezelésben részesüljön, minél inkább csökkentve a mellékhatásokat, biztosítva a hosszú távú túlélést. Úgy véli a kitartás és elhivatottság mellett szorgalomra és nagy fokú alázatára is szükség van ehhez a munkához.

A kutató négy gyermek édesanyja. – 8 órában vagyok kutató és 24 órában édesanya, ez az egyensúly sosem stabil, hanem egy dinamikus változó rendszer – vélekedett. A vele készült videóban azt is elárulta, hogy szabadidejében mészékedik.

Másodikkal adták át a Jó tanuló, jó ápoló ösztöndíjakat

Tizennégy általános ápoló, csecsemő- és gyermekápoló szakiskolai képzésen tanuló nyerte el a Semmelweis Egyetem Alapítvány által létrehozott, az idei évtől a Nemzeti Egészségügyi és Orvosképzésért Alapítvány által támogatott Jó tanuló, jó ápoló ösztöndíjat. A második éve meghirdetett díjjal az elhivatott, szakmailag magasan képzett utánpótlást szeretnék támogatni.

Fotó: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

Tasnádi Róbert – Kommunikációs Igazgatóság

Kiemelten fontos, hogy ösztönözzük tanulmányaikban és szakmai munkájukban a szakképző intézményeinkben tanuló hallgatókat, és hogy elismerjük szorgalmukat – emelte ki köszöntőjében dr. **Merkely Béla** rektor a Semmelweis Szalonban rendezett ünnepélyes átadáson. – Célunk, hogy a világ legnemesebb hivatására készítsük fel a nálunk tanulókat, akik tudják: a gyógyító szakma egy egész életen át tartó hivatás, ami állandó tanulást is jelent – hangsúlyozta.

Az idei évben újabb 14 hallgató veheti át a Jó tanuló, jó ápoló ösztöndíj elismerést, akik elkötelezték a gyógyítás és a betegek segítése iránt, abból a négy egészségügyi szakképző intézményből, amely 2019-ben, öt évvel ezelőtt került a Semmelweis Egyetem fenntartása alá.

Célunk már a kezdetektől az volt, hogy növeljük az egészségügyi szakdolgozók utánpótlását biztosító szakképző iskolák kapacitását, még tovább emeljük a képzések színvonalát, megteremtjük a hatékony gyakorlati oktatás feltételeit és kialakítsuk az egészségügyi szakképzés és felsőoktatás összhangját, és a magas szintű munkát jelzi az a 25 kiváló diák, akik eddig elnyerték az ösztöndíjat – mutatott rá a rektor.

Nemcsak Magyarországon, de az egész világon nagy a kereslet a szakképzett és elhivatott ápolók és egészségügyi szakemberek iránt. – Az egyetem vezetésével és oktatóival azon dolgozunk, hogy a legjobb és legtöbb támogatást tudjuk biztosítani az szakdolgozó utánpótlás számára, hogy a szakmájukban sikeresen tudjanak elhelyezkedni, ezt szolgálja a Jó tanuló, jó ápoló ösztöndíj is – emelte ki **Orbán Gábor**. A Nemzeti Egészségügyi és Orvosképzésért Alapítvány elnöke hozzátette, az első évben ösztöndíjat elnyert hallgatók több mint fele felvételt nyert már azóta a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karára.

Dr. **Szabó Attila**, klinikai rektorhelyettes, a Klinikai Központ elnöke távollétében levélben gratulált az ösztöndíjasoknak. Kiemel-

te, fontosnak tartja az utánpótlás képzését, azt, hogy azok, akik a legszentebb hivatást, az elesettek, a betegek segítését és ápolását választják, minden támogatást megkaphassanak a hivatásuk ismereteinek elsajátításához. – Jónak lenni nem csak érdem, hanem felelősség is, hiszen mostantól Önök egy mércét jelentenek kortársaik számára. Kívánom, hogy egész életük során hivatásuk végzésekor is maradjanak jók, törekedjenek jónak és legjobbnak lenni – fogalmazott a rektorhelyettes. **Mayer Andrea**, a Szakképző Intézmények Igazgatóságának igazgatója hangsúlyozta, az elmúlt öt évben megvalósult komoly beruházásoknak, fejlesztéseknek köszönhetően korszerű képzési feltételekkel fogadhatják a fiatalokat. Az ágazati alapvizsgát követően a duális képzés keretében pedig jól felkészített diákok kerülhetnek ki a Semmelweis Egyetem klinikáira, ahol valós körülményekkel, valós élethelyzetekkel, módszerekkel ismerkedhetnek meg, felkészült szakoktatók révén sajátíthatják el szakmai ismereteiket.

Őszinte öröm látni azt az elkötelezettséget, hogy nélkülözhetetlen, odaadó segítséget

nyújtsanak embertársaiknak, a legnehezebb és legkiszolgáltatottabb pillanataikban is – köszöntötte az ösztöndíjasokat **Kormos Ágnes**. Az Ápolásvezetési és Szakdolgozói Oktatási Igazgatóság ápolási igazgatója hozzátette, egy jó ápoló toleráns, empátikus, nélkülöz mindenféle önzést, szakmailag felkészült, képes mások igényeit előtérbe helyezni. Időről időre mégis az aggodalom, a fáradtság, a túlterheltség nehézséget jelenthet; ezekben a helyzetekben segítségükre lesznek a tapasztalt kollégák, akik irányt mutatnak, hogyan viselhetik el az ilyen helyzeteket, hogy a betegeket továbbra is türelemmel, együttérzéssel és magas színvonalú szakmai felkészültséggel láthassák el. – Ahhoz, hogy hosszú ideig jól teljesítsenek, rengeteg energiára és motivációra lesz szükségük. Merítsenek erőt a leendő kollégáktól és a betegektől, akik mindannyian várják az Önök érkezését – foglalta össze **Kormos Ágnes**.

Az ösztöndíjasok nevében **Fábrí Sára**, a Semmelweis Egyetem Raoul Wallenberg Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája tanulója köszönte meg a támogatást az egyetemnek. Mint hangsúlyozta, aki ezt a szakmát választja, az az embereket, a betegeket, az elesetteket, a rajtuk való segítséget választja, mert ez a munka mindig rólok szól. A gyógyuláshoz vezető utat együtt, segítve kell végig járni velük, és minden ember megérdemli, hogy az utolsó pillanatilag gondoskodó ápolók kísérik.

Ezután az idei ösztöndíjasok – **Bakti Anna, Balog Szabina, Baracska Petra**, Fábrí Sára, **Fekes Balázs László, Hajdó Fanni, Hirschler Kata Ilona, Mezei Laura, Nagy Noémi Réka, Opozskai Regina, Sipos Vivien, Széll Eszter Éva, Szlanicska Balázs, Szórádi Nikolett** – dr. Merkely Bélától és Orbán Gábortól átvették az okleveleiket.

Az eseményen **Ádám Heléna, Horváth Ákos** és **Szirmai Rikárd** tanulók adtak elő műsort, valamint **Marik Laura**, a Semmelweis Ignác Töbcbélű Szakképző intézmény oktatója énekelt el két dalt a közönségnek.

Ki a jó egyetemi tanár a XXI. században?

Az egyetemi oktatói készségeket fejlesztését rendszeresen és egyénileg is hasznosítható praktikus tanácsokkal, meglátásokkal támogató szimpóziumot rendezett az Általános Orvostudományi Kar.

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

A jó egyetemi oktató mozgósít, nevel, motivál, példakép, olyan ikonikus személy, aki küzd a tudományos igazságért. A kérdés az, hogy napjainkban szükség van-e egyáltalán a klasszikus értelemben vett, példaképpé váló oktatóra. Orvosegyetemen mindenképpen, mivel az orvosi hivatásra készítjük fel a hallgatókat – hangsúlyozta dr. **Kellermayer Miklós**, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karának dékánja a kar által szervezett oktatásmódszertani szimpóziumon. Úgy fogalmazott, hisz benne, hogy tanítható a példakép karakterisztikája, és abban is, hogy lehet olyan módszertani programot készíteni, amellyel elérhető az egyetem célja, azaz: kiváló oktatók adják át a megújított kurrikulumban foglaltakat. Ezért is hívott életre 2023-án tavaszán a karon egy didaktikai munkacsoportot. A dékán reményei szerint a szimpóziummal egy, az egyetem valamennyi karának képzésében hasznossá váló egyetemi tanári készségfejlesztő program alapjait sikerül letenni.

Dr. **Kiss Levente**, az Élettani Intézet tanára és az Oktatásfejlesztési Módszertani és Szervezési Központ vezetője felidézte, hogy az egyetemen 2009-ig volt, majd ezt követően 2015-ben indult újra az oktatói továbbképzés szisztematikus rendszere. Hangsúlyozta azt is, hogy az átgondolt, gyakorlatias, a megfelelő szabályozói, anyagi és erkölcsi ösztönzőkkel támogatott oktatói továbbképzési rendszer kialakítása egyrészt garantálná, hogy nem kerül egy standardizált szint alá az oktatói teljesítmény, és mindenki rendelkezik az elvárt pedagógiai

ismeretekkel is. Másrészt egy ilyen rendszer megléte, és folyamatos fejlesztése ma már nemzetközi versenyképességi kérdés is a hallgatókért folytatott versenyben.

Dr. **Matolcsy András**, a Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet vezetője a klasszikus egyetemi előadások további létjogosultsága mellett érvelt előadásában – de csak ha az oktató rendelkezik a megfelelő előadói készségekkel, ezért fontosnak tartaná, ha ezek megléte a habilitációs eljárásban is követelmény lenne. Emellett megosztotta tapasztalatait az előadások céljával, megtervezésével, végigvitelével kapcsolatban.

Dr. **Bozó Tamás**, a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet adjunktusa a tehetséggondozás mibenlétéről szóló gondolatok mellett azzal kapcsolatos tanácsokat osztott meg, miként lehet coaching módszerekkel ösztönözni a hallgatókat arra, hogy a saját tudásukat használva oldják meg a problémáikat. **Györffy Kinga** retorikai tanácsadó és tréner gyakorlatban azonnal alkalmazható javaslatokkal tűzdelt előadásban világított rá a jó történetmesélő hat legfontosabb készségére. Dr. **Ulrich Schiefer**, az Aalen-i egyetem professzora a jó és határos prezentációk készítéséhez adott praktikus útmutatót a hallgatóknak szemészeti vizsgálatok oktatásából vett példák alátámasztva.

A szimpóziumot **Pál Ferenc** atya az előadói önmegvalósítási lehetőségeket körüljáró előadása zárta.

Az előadások az egyetem oktatói számára megtekinthetők a Kultura oldalon:

Adatkonzentrátor rendszer segíti a betegek biztonságosabb ellátását és az utógondozást

Adományozási szerződést kötött a Semmelweis Egyetem Alapítvány és a MEDICOR Zrt. egy úgynevezett adatkonzentrátor, vagyis adatgyűjtő és -megjelenítő rendszer fejlesztésére.

Fotó: Peilikán János – Képzéskészítőség

Dávid Orsolya – Kommunikációs Igazgatóság; Medicor Zrt.

Az adatkonzentrátor rendszer lényege, hogy lehetőséget teremt az újszülöttek, koraszülöttek és a klinikán kezelt beteg gyerekek betegágy melletti orvostechnikai adatainak automatikus, valós idejű gyűjtésére, ezek visszakereshető archiválására és az adatok online elemzésére, ami bármikor akár mobiltelefonon, akár tableten is megtekinthető. Mindez a veleszületett rendellenességek korai felismerésében és az utógondozásban is segítséget nyújt az orvosoknak.

– A modern orvostudomány erőfeszítéseinek köszönhetően egyre eredményesebben tudjuk segíteni az újszülötteket és koraszülötteket, olyan helyzetekben, amikor a legnagyobb szükségük van rá. Ezért minden olyan törekvés, innováció, fejlesztés, kiemelten fontos számunkra, ami ezt szolgálja. Jelen együttműködésünk részeként a MEDICOR Zrt. szakértői által elindított fejlesztés – egy adatkonzentrátor rendszer – válhat teljessé a Semmelweis Egyetem szakembereinek közreműködésével, és kerülhet egyetemünkre. A felajánlás egy kiváló együttműködési lehetőség, amelyből mindkét fél reménye szerint a betegek ellátását segítő termék válik majd – hangsúlyozta dr. **Merkely Béla**, a Semmelweis Egyetem Alapítvány kuratóriumi elnöke.

Dr. **Steiner Arnold**, a MEDICOR Zrt. vezérigazgatója hozzátette: az adatkonzentrátor rendszer legnagyobb nyertesei az újszülöttek és az édesanyják lesznek, ugyanakkor az egészségügyi dolgozók munkáját is nagymértékben megkönnyíti majd a rendszer használata.

– Cégünk számára kiemelten fontos a jövőbe tekintő gondoskodás és a felelős társadalmi szerepvállalás, ezért a legmodernebb technológiákat alkalmazzuk az újszülött-gyógyászati műszerek kifejlesztésében, ami hozzájárul az újszülöttek, koraszülöttek halálozásának csökkentéséhez és életminőségük javításához – emelte ki a vezérigazgató.

Az újszülöttgyógyászati készülékeket fejlesztő és gyártó vállalat a közmédia 2023. év végi Jónak lenni jó! kampányában mintegy 20 millió forint értékű felajánlást tett a Semmelweis Egyetem Alapítvány részére. A szerződést április 11-én írta alá dr. **Merkely Béla** rektor, az alapítvány kuratóriumi elnöke és dr. **Steiner Arnold**, a vállalat vezérigazgatója.

Dr. Bagyura Zsolt: Egyre nagyobb a jelentősége a betegellátás során gyűjtött adatoknak

A 2023 novemberében megalakult, Klinikai Központhoz tartozó Klinikai Adatszolgáltató Intézet vezetője, dr. Bagyura Zsolt az orvoslás és az informatika határvidékén dolgozva szeretné elősegíteni és megkönnyíteni a klinikai adatokból létrehozott adattárak használatát. Véleménye szerint ugyanis ezeknek egyre nagyobb a jelentősége a nemzetközi együttműködésekben.

Pogrányi Péter – Kommunikációs Igazgató

A Semmelweis Egyetemen végzett, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán szerzett PhD-fokozatot, de úgy döntött, orvosi-egészségügyi szoftverfejlesztéssel kezd foglalkozni – emlékezett vissza dr. **Bagyura Zsolt**, a Klinikai Adatszolgáltató Intézet vezetője. Mint elmondta, ennek már a PhD-képzés alatt is volt előzménye, hiszen ma már az orvoslás és az informatika *elválaszthatatlanok*. Beszippantott ez a világ – fogalmazott. Részdíjben maradt kutatóként a klinikán, vezeti a Budakalász Vizsgálatot (ami egy kardiovaszkuláris kohorszvizsgálat, és a Budapest melletti település lakóinak körében zajlik), de emellett szoftverfejlesztéssel foglalkozott különböző nemzetközi orvosi informatikai cégeknél, ahol az egészségügyi személyzet által használt programok fejlesztésében működött közre. A kórházi adminisztrációs rendszerekkel, az ezek mögött levő adatbázisokkal jelentős tapasztalata van, emellett a klinikai kutatások során szükséges regiszterépítésekhez használt szoftverrendszer kifejlesztését is vezette.

Fotó: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

Az intézet közvetlen előzményének az EHDEN európai uniós pályázatban megvalósult egyetemi szerepvállalást tartja. Ennek, mint mondta, az volt a lényege, hogy egy olyan adattárházat hozzanak létre a klinikai rutin eljárás során keletkező adatokból, amely egységes, sztenderdizált struktúra szerint épül fel. – Ha ugyanazon szemlélet szerint visszük be az adatokat a pályázatban résztvevő mintegy 200 európai betegellátó intézményben, akkor lényegében egységes módon kutathatóvá válik az adatbázis – fogalmazott. Ezzel az adattárházzal nemcsak jobban hozzáférünk a klinikai adatokhoz, hanem egy hálózatba is bekerülünk, amiben bárki indíthat kutatást, és meglévő kutatásokhoz is lehet csatlakozni, ami szintén nagyon jó lehetőség – tette hozzá. – Emellett rengeteg eszköz, módszer, eljárás áll rendelkezésre, ami nagy előny: az adatok feldolgozása ugyanis nem triviális,

sokféle eldöntendő kérdés merülhet fel. Élő tudományos közösség van mögötte, akiktől a jó gyakorlatokat át lehet venni, meg lehet tanulni – mondta dr. Bagyura Zsolt.

Egyre nagyobb jelentőséget tulajdonítanak ugyanis az ilyen jellegű, a betegellátás során gyűjtött adatok másodlagos hasznosításának (Real Word Evidence, RWE), például gyógyszerek hatásosságával, mellékhatásaival kapcsolatos, vagy epidemiológiai jellegű, nagy esetszámot felölöl elemzések esetén.

– Dr. **Merkely Béla** rektor támogatásával az az elképzelés alakult ki, hogy tovább fejlesztjük ezt az adatbázist, és hogy folyamatosan javítjuk, élővé tesszük azt. Az is megfogalmazódott, hogy legyen egy intézet, ami gondozza az adatbázist, ha valaki kutatni akarja akár az egyetemről, akár külső partnereként. Fontos ugyanis, hogy legyen gazdája, aki a módszertant is kidolgozza – elevenítette fel az intézet létrehozásához vezető okokat dr. Bagyura Zsolt. Ez csak részben informatikai probléma, de fontos része az is, hogy értsük a saját folyamatainkat orvosi, klinikai oldalról is – tette hozzá. Mint mondja, az intézet nevéből a szolgáltatás szót emelné ki: a cél az, hogy a kutatóknak ne kelljen tudnia, hogy hol és hogyan keletkezik az az adat, amire szüksége van, ne kelljen mélyebben ismernie az informatikai rendszert; csak el kell beszélgetnie velük, és az alapján közösen meg tudják határozni, hogy mi az az adat, ami elérhető, és segítenek a legkönnyebben, leggyorsabban, és a szabályrendszerek betartásával hozzájutni. Hangsúlyozta, hogy szoros együttműködésben dolgoznak az Informatikai Főigazgatósággal, kiemelve **Czinderi Gábor** főigazgató és **Sándor László** főigazgató-helyettes nevét.

A Klinikai Adatszolgáltató Intézet egyéb feladatairól dr. Bagyura Zsolt fontosnak tartja kiemelni a klinikákon használt őrlepos rendszerek kezelését, az őrleposok kidolgozását. Az egyetem novembertől az egyik strukturált lelelező rendszer üzemeltetését saját hatáskörbe vonta, így a felhasználók támogatása, őrlepos létrehozása szintén hozzájuk tartozik. Ezt a rendszert használják az egyetem több klinikáján, egyebek mellett a Városmajorban, a Gyermekgyógyászati, az Ortopédiai és a Pulmonológiai Klinikán is, ezért lényeges, hogy biztonságos, az egyetemen belül található rendszert tudnak biztosítani – tette hozzá. A kutatásokhoz használt őrlepos készítésben is segítséget tudnak nyújtani.

Dr. Bagyura Zsolt nagy sikerrel tartja, hogy a Horizon2020 projekt keretében konzorciumi partnereként a Semmelweis Egyetem is részt vesz a dAlbetes nevű nemzetközi programban. A mesterséges intelligenciát is használó, klinikai adatokon alapuló pilot-projekt január 1-jén indult, és 14 európai és amerikai egyetem együttműködésével a 2-es típusú cukorbetegség kezelési eredményeire fókuszál *virtuális ikrek* kifejlesztésével, az adatvédelmi jogszabályok betartásával integrálva a különféle forrásokból származó kiterjedt adatkészleteket. Ezenkívül más nemzetközi együttműködésekben is szerepet kap az egyetem adattára: az Oxfordi Egyetem vezetésével jelenleg is zajlik egy kutatás, illetve az Európai Gyógyszerügynökség 2024-ben induló DARWIN EU projektjébe is bekerült az intézmény – tette hozzá.

A jelenleg is futó projektekben való részvétel és a napi feladatok ellátása mellett a személyi állomány kialakítása is folyamatban van az intézetben. Mivel még nem teljes a létszám, dr. Bagyura Zsolt szívesen veszi azon egyetemi polgárok jelentkezését, akik kedvet éreznek az projektekben való részvételre.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Jobb adni, mint kapni – Charity Days

Március 26-27-e között hallgatókat invitált jótékony programokra a Hallgatói Önkormányzat (HÖK) új kezdeményezése, a Charity Days eseménysorozat, amelynek keretében a Gyermekgyógyászati Klinika Tűzoltó utcai részlege számára gyűjtöttek adományokat. Erre a két napra a karitatív tevékenységek kerültek előtérbe a Nagyvárad téri Elméleti Tömbben (NET), ahol jótékonyági vásár, tombola, Dumaszínház-előadás, valamint NET-futás is várta az érdeklődőket.

Fotók: HÖK – Semmelweis Egyetem

Csanádi Petra, Hegedűs Kristóf, Havasi Márk – Semmelweis Egyetem
Hallgatói Önkormányzat

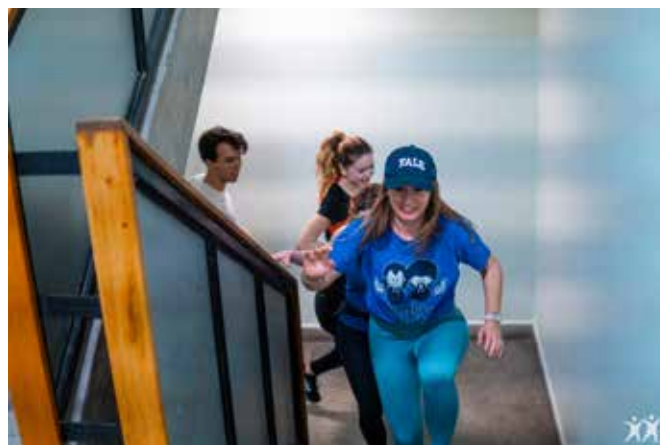
A rendezvényen véradásra is lehetősége nyílt az önkénteseknek. A Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ (EOK) rendszeres helyszíne a véradásnak, azonban a Charity Days keretében is lehetőségük adódott az életek mentésére az egyetem polgárainak, illetve bármely önkéntes véradónak. A szervezők ezzel is szerették volna felhívni a figyelmet rendszeres véradás fontosságára, hiszen csupán egyetlen alkalommal akár három életet is megmenthetünk.

A tanulás és a gyakorlati készségek elsajátítása is fontos szerepet játszott a rendezvényen. A résztvevőknek lehetőségük adódott a VR-szimulátor kipróbálására, vagy éppen a CPR és véna punctio skill fejlesztésére. A tanácsterem 12 és 18 óra között várta a virtuális világ kedvelőit, akik különböző szituációkban, szimulációkban tesztelheték magukat. A helyzet már-már valósággá változott, azonban mégis nyugodt körülmények között sajátíthatták el az új tapasztalatokat, akár csak az életmentő standnál, aminek a díszterem adott otthont. Alapvető készségeket sajátíthattak el, vagy a már meglévő tudást gyakorolhatták, mélyíthették tovább, majd élethű bábukon a gyakorlatban is kipróbálhatták az újraélesztést és a vénapunctiót. Ez minden hallgató számára meghatározó élmény, amit a későbbiekben kamatoztathatnak. Mindemellett jól érezték magukat, és közben tettek a közösségért, illetve embertársaikért.

A jótékonyági vásáron különböző támogatói csomagokat vásárolhattak az érdeklődők. Ezen kívül Budapest nevezetességeihez néhány tombolajegy megvásárlásával is eljuthattak a legszerencsésebbek. Felajánlott jegyeket többek között a Nemzeti Színház, a Sziklakórház, a Gödöllői Királyi Kastély és a Néprajzi Múzeum is. Emellett könyvcsomagokat, Medikus Kupa-belépőket is kisorsoltak, a Semmelweis Shop pulóvereket ajánlott fel, a földjüket a PániQ-Szobába szóló VIP-kártyák voltak. A sorsolás eredményét a HÖK YouTube-csatornáján lehet megtekinteni. Kérjük, a nyertesek mielőbb vegyék fel a HÖK-el a kapcsolatot!

Az UniComedy 2024 program keretein belül a Dumaszínház is csatlakozott az egyetemi jótékonyági napokhoz. Lehetőség nyílt támogatói jegyek vásárlására **Major Vanda**, **Sipos Orsolya** és **Lencz Máté** fiatal, tehetséges humoristák előadására. Így a jótékonykodás mellett

a jó hangulat sem maradt el a NET előadóteremben a humoristáknak köszönhetően.

Magyarország 5. legmagasabb épülete 22 emelet magas, azonban ez sem okozott kihívást a legsportosabb hallgatóknak, akik nevezésükkel és támogatói jegy váltásával járultak hozzá a Gyermekgyógyászati Klinika Tűzoltó utcai részlege számára hirdetett adománygyűjtéshez. A versenyen bárki részt vehetett, aki érzett magában erőt. Ők nem csak a NET adottságait győzték le, egy nemes célt is szolgáltak a nevezéshez szükséges támogatói jegy megváltásával. A 497 lépcsőfok teljesítése után **Hegyi Patrícia** (ÁOK, V.), illetve **Börcsök István** (ÁOK, IV.) mesélte el, hogyan élték meg ezt a kihívást.

Mi az, ami megfogott az eseményben, és arra ösztönzött, hogy nevezetek?

HP: Már több éve szemezttem ezzel az eseménnyel, de valahogy mindig rosszul jött ki a lépés, sajnos nem értem rá az esemény idején. A Semmelweisen töltött 6 évem alatt egyszer mindenképp szerettem volna teljesíteni. Most végre sikerült részt vennem.

BI: Az első NET-futásom már több mint két éve volt. Talán a kissé örült-ségnek hangzó kihívás volt az, ami ösztönzött. Számolgattam, hogy milyen gyorsan kell majd venni a lépcsőfokokat, ha a legendás időeredményeket szeretném megcélozni, de attól is félttem, hogy egyáltalán felérek-e a legtetejére. Bár végül tényleg nagy kihívás volt a 22 emelet, nem mondanám teljesíthetetlennek. Azóta rendszeresen részt veszek az eseményen, és mindig nagy élmény, mikor felérek a célba, és lihegve nézem a panorámát.

Hogyan készültetek a megmérettetésre?

HP: Nem készültem külön erre, néha eljárok futni, illetve heti kétszer focidzésre is.

BI: Bár többször gondoltam, hogy egy kisebb edzésterv szerint készülök majd a versenyre, külön egyikre sem edztem komolyabban. Inkább a napi életvitel az, ami sokat segít. Például, ha csak tehetem, biciklivel közlekedem a városban belül, ami hasonló mozgásforma, és az edzettségi szintet is karbantartja. A kihívást megelőző hetekben, a

mozgólépcső vagy lift helyett általában a lépcsőt részesítem előnyben. Ez a verseny inkább egy barátságos megmérettetés, ahol nem a másodperceken van a hangsúly, hanem sokkal inkább a részvétel fontos. Habár Patrícia nem tudott más programot kipróbálni, István hozzátette, a véna punctio igazán értékes volt számára, hiszen a vérvételt és a vénabiztosítást tudták gyakorolni. Az is kiderült, hogy mind a ketten szánnak időt a jótékony tevékenységekre, ha idejük engedi. Rendszeres véradónak számítanak, többször futottak már fel a NET-tetejére, ezzel támogatva a gyerekeket. Korábban édességet, most pénzbeli adományt lehetett felajánlani, de a legkedvesebb emlék számukra a plüss állat ajándékozása volt. A Hallgatói Önkormányzat nevében köszönjük minden résztvevőnek az adományokat, bármilyen formában is támogatta az eseményt, mindenki segítségére szükség volt, hogy közel 250 000 forint gyűljön össze a beteg gyermekek számára. A teljes befolyt összeget a Tűzoltó utcai Gyermekklinika Betegeiért Alapítvány részére ajánlották fel a szervezők.

A szünet legjobb napja lett! – élménybeszámoló a 2024-es #mutiholdolgozol napról

A tavaszi szünet idén ismét egy nagyszabású #mutiholdolgozol nappal vette kezdetét. Az élménynap sokrétű programját a csaknem két évszázada működő Gyermekgyógyászati Klinika lelkes szakembereivel és együttműködő partnereivel szervezte meg a Családbarát Egyetem Központ, osztatlan sikert aratva a gyermekek közt. A 100 részt vevő gyermeknek a 17 féle szakterületet 13 különböző helyszínen csaknem 50 szakember mutatta be, így a kicsik beleláthattak, mit is jelent betegeket gyógyítani, hallgatókat oktatni vagy kutatóként hozzájárulni a tudomány fejlődéséhez.

Kókai Dorottya – Családbarát Egyetem Központ

A program meghirdetésekor a szervezők hangsúlyozták a #mutiholdolgozol nap három fő célját: az esemény megvalósításával egyszerre támogatják a kisgyermekes munkatársakat a gyermekfelügyelet megoldásában, javul a szakmai résztvevők együttműködése egymás megismerése által, és a gyermekek érdeklődése is felébredhet a különböző szakterületek munkája iránt, így talán közülük kerülnek majd ki a jövő gyógyítói, oktatói, kutatói.

– Az idei évben az egészséges életmód kialakítása, a prevenció, valamint a betegséggel élők támogatása köré épült a szakmai program nagy része – emelte ki dr. **Frank Tamás**, a program főszerzője, a Családbarát Egyetem Központ pedagógiai programokért felelős vezetője. Azáltal, hogy a gyermekek ilyen kötetlen, sőt élvezetes programokon ismerkedhetnek meg az egészségügyi intézményekkel, csökkenni fog a szorongásuk, ha bármikor betegellátásra szorulnak. Továbbá ez az élmény pozitívan befolyásolja az egészség-magatartásukat, így felnőttként gyakrabban fognak részt venni szűréseken, és tudatosan figyelnek majd az életmódjukra.

– A #mutiholdolgozol nap kiváló alkalom arra, hogy a gyermekek orvosi ellátással szembeni félelmét leküzdjük és megmutassuk nekik, hogy milyen gondoskodó környezetben gyógyulhatnak, ha betegek – erősítette meg dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes, a Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója.

A Gyermekgyógyászati Klinika a fizikai és mentális egészség témakörét járta körbe: a dietetikusok megismertették a gyerekeket az *okostányér* alapjaival és a kiegyensúlyozott étrend kialakításával, az alváslaborban a pihentető alvás jelentőségéről és az alvási problémák felismeréséről beszélgettek a kicsikkel. A hősképzőben a psziché volt a főszerepben: stresszkezelő, meditációs és szorongásoldó technikákat sajátítottak el.

Bármilyen betegség gyanúja esetén óriási szerepe van a különböző diagnosztikai eljárások elvégzésének. A klinika több laboratóriuma várta a gyermekeket: a légzésfunkció laborban tesztelhették tüdejük működését; az Anyagcsere Szűrő és Diagnosztikai Centrumban pipettával gyakorolhatták a minták előkészítését; a kutatólaborban a nagyobb gyerekek kísérleteztek; a Klinikai Kémiai és Mikrobiológiai Laboratóriumban a minták kiértékelésébe pillanthatnak be a kis vendégek. A Gasztroenterológiai Osztály szakemberei pedig csövekből felépített komplett bélrendszerben kalauzolták végig az ifjú diagnosztákat. A könyvtárban játszva sajátították el a könyvtári alapismereteket, valamint a védőoltások jelentőségéről beszélgettek a szakemberekkel, akárcsak a gyógyszerteráiban a gyógyszerészeti termékekről, orvosságokról.

A gyerekek gyakorolhatták a szívmasszázsot, megtanulták a helyes vérnyomásmérést és a sebkötözés módjait. A Csecsemő Osztály nővére-

Szülői visszajelzések

Nagyon jó volt, hogy kisebbeknek és a nagyobbaknak is külön programmal készültek. Hatalmas élmény volt a lányomnak a labor, valamint az, hogy ilyen közelről ismerkedhettek meg a tudományos munkával, illetve hogy interaktívan őket is bevonták a bemutatókba.

Egy újabb különleges programon vehettek részt a gyerekek, megismerve, hogyan működik egy gyermekklinika mindennapi élete. Rengeteg élménnyel, tapasztalattal gazdagodtak ezen a napon. Köszönjük a fantasztikus szervezést, odafigyelést, törődést!

Fotó: Barta Balint – Semmelweis Egyetem

inél a gyerekek a szülők bőrébe bújva fürdethették és altathatták az élethű játékbabákat.

A Gyermekgyógyászati Klinika legfőbb együttműködő partnerei is csatlakoztak a magas szakmai színvonalú #mutiholdolgozol nap megvalósításához.

Az élménynapon azzal is találkozott a gyerekek, hogy milyen segítség érkezik maradandó egészségkárosodás esetén. A Támogatók Terápiás és Segítőkutyás Alapítvány speciálisan képzett segítőkutyákkal támogatja olyan emberek életét, akik egészségügyi, pszichológiai, szociális vagy más területen nehézségekkel küzdenek, hátrányban vannak. Az alapítvány két szakembere és kutyusai közreműködésével megismerkedtek azzal, hogy miben is tud gazdájának segíteni egy négylábú és, hogy milyen területeken *dolgozhat* egy terápiás eb. De persze már csak a játékos kutyusok jelenlétével is maradandó élményt szereztek a kicsiknek.

Kedvezmény

A B-med Masszázs és Gyógyászati Központ 10 százalékos kedvezményt biztosít a szolgáltatásai árából a Semmelweis Kártya felmutatásával. Igénybe vehető szolgáltatások: arcmasszázs, babamasszázs, gyógy-masszázs-svédmasszázs; alsó- és felső végtag masszázsa, hasmasszázs (kizárólag orvosi utasításra), wellness masszázsa.

Bejelentkezés telefonon: 30/213-4905 vagy e-mailen:

benedeknelh@gmail.com

Helyszín: 1135 Budapest, Mohács u. 8/B

Életmentő beavatkozások a méhen belül

Országos szinten először végeztek a magzat altatásával járó méhen belüli beavatkozást a Semmelweis Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján az év elején. Az eljárásnak köszönhetően sikerült elkerülni, hogy az érintett baba extrém koraszülöttként jöjjön világra. A megalakult Magzati Medicina Munkacsoport a klinika Baross utcai részlegén dr. Benkő Zsófia, Üllői úti részlegén pedig dr. Leipold Gergő vezetésével az ország egész területéről fogadja azokat a várandósokat, akik magzata számára életmentő lehet ez a hazánkban egyelőre egyedülálló megoldás.

Dobozi Pálma – Kommunikációs Igazgatóság

Borbála a terhesség 32. hetében született 1900 grammal. Most már 2 hónapos, a súlya szépen gyarapodik, jól fejlődik, ügyes, erős baba édesanyja elmondása szerint. Borbála volt az első újszülött, akin még magzati korban, méhen belül és altatásban végeztek beavatkozást a Semmelweis Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján.

Mivel az anyuka szervezete ellenanyagot termelt a baba vércsoportja ellen, a 28. hétre olyan súlyos vérszegénység alakult ki az 1200 grammos magzatnál, hogy csak vérátömlesztéssel lehetett elkerülni az azonnali császármetszést. Vér a köldökzsinóron keresztül is adható, amire hazai szinten Pécsen már többször volt példa. Ebben az esetben ugyanakkor ez az eljárás a méhlepény elhelyezkedése miatt nem volt járható út. Egy megoldás jöhetett szóba, ha közvetlenül a magzat hasi vénájába adjuk a vért – magyarázta dr. **Benkő Zsófia**, a klinika adjunktusa, aki korábban egy kétéves londoni továbbképzés keretében sajátította el az ehhez szükséges tudást.

A Magyarországon úttörőnek számító, de nemzetközi szinten már régebb óta végzett beavatkozás első lépéseként a magzatot méhen belül kellett a megfelelő pozícióba segíteni, majd beadni a combjába az altató és fájdalomcsillapító gyógyszerkeletét egy speciális tűvel. Ezt követően lehetett megkezdeni magát a vérátömlesztési beavatkozást, amelyhez a magzati májban elhelyezkedő 5-6 mm átmérőjű vénát kellett megszúrni, hogy a vérkészítmény a magzati keringésbe juthasson – számolt be dr. Benkő Zsófia.

A vérátömlesztést két hét múlva megismételték, így összességében 4 hétig sikerült még méhen belül tartani a babát. – Ilyen helyzetben akár napokért is érdeemes küzdeni, a szövődménymentes túlélés esélye minden méhen belül töltött nappal nő, négy hét pedig már maga az élet – fogalmazott dr. Benkő Zsófia.

Foto: Magzati Medicina Munkacsoport, Baross utcai részleg

Az első sikeres méhen belül, altatásban végzett beavatkozást azóta további nyolc követte eddig, amelyek között volt több vérátömlesztés és egy hasüregben felgyűlt folyadék lebocsátás. Utóbbi dr. **Leipold Gergő** – aki a klinika Üllői úti részlegén irányítja a magzati medicina profilt – és dr. **Merkely Petra** végezték. Ez volt az első ilyen beavatkozás ezen a részlegen, melynek elvégzéséhez nagyban hozzájárultak a részleg további, a munkacsoport tevékenységében résztvevő munkatársai: dr. **Deméni Csaba**, dr. **Tighargar Leila**, dr. **Keszthelyi Lotti** és dr. **Hermányi-Csiki Vanda** – emelte ki dr. Leipold Gergő.

Olyan alapbetegségek esetén érdemes a magzatnál beavatkozást végezni, amelyek a világrajövetel után orvosolhatók, ugyanakkor a méhen belüli eljárás segít abban, hogy életképesen szülessen meg a magzat – magyarázta dr. Benkő Zsófia.

Foto: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján januárban alakult meg a Magzati Medicina Munkacsoport, melynek célja a magzatok védelme, a beteg méhen belüli magzatok segítése és a szükséges méhen belüli beavatkozások elvégzése. A csoport megalakítását dr. Benkő Zsófia kezdeményezte, aki korábban – dr. Leipold Gergővel, a klinika Üllői úti részlegének szakorvosával együtt – Londonban a világhírű **Kypros Nicolaides** professzor vezette Fetal Medicine Foundation központjában szerzett nemzetközileg elismert magzati diagnosztika diplomát. A ciprusi, görög származású professzor a magzati medicina megalapítója.

Az első itthon végzett beavatkozással kapcsolatban – ami a klinika Baross utcai részlegén történt – dr. Benkő Zsófia úgy fogalmazott: nagyon izgalmas és egyben nehéz dolog egy új beavatkozás elvégzése, még akkor is, ha részfolyamatok terén már nagy rutinnal rendelkezünk. – Kollégáimmal több alkalommal, színdarabszerűen próbáltuk el a beavatkozás menetét, hogy mindenre felkészültek legyünk az éles helyzetben. Sajnos a magzat állapota miatt csak két napunk volt a beavatkozás megtervezésére és az Országos Vérellátó Szolgálattal történő egyeztetésre, hogy legyen idejük előállítani számunkra a speciális vérkészítményt. Ez egy ilyen szuper, szakmailag felkészült, lelkes csapat nélkül nem sikerülhetett volna – mondta.

Dr. Leipold Gergő kiemelte annak jelentőségét, hogy a klinika két részlegének közös munkacsoportjában a szülész-nőgyógyászok mellett más szakmák elismert képviselői is dolgoznak (pl. dr. **Marton Tamás Gyula** és dr. **Marton Tamás Gyuláné** fetopatológusok). Az ő munkájuk óriási segítséget jelent abban, hogy egyre nőjön a magzati medicinával összefüggő tudásanyag, és ki tudják bővíteni az eljárások körét.

Dr. Merkely Petra, aki az Üllői úti részlegen dr. Leipold Gergő közvetlen munkatársa a magzati medicinát érintő beavatkozások terén, hozzátette: céljuk, hogy nemzetközi szintű kutatásokat is indítsanak ezen a szakterületen. Több kolléga is dolgozott korábban a birminghami magzati medicina centrumban, az ő tapasztalatuk és kapcsolataik megfelelő alapot adnak ehhez.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Elvégezték az első mozgásszervi robotikai műtétet

Hazánkban elsőként az Ortopédiai Klinikán hajtottak végre a társadalombiztosítás által finanszírozottan robotasszisztált térdízületi artroplastikát dr. Bejek Zoltán, az Ortopédiai Klinika egyetemi docensének vezetésével. Az egyetem robotsebészettel foglalkozó klinikái a műtéthez kapcsolódóan nyílt napot is szerveztek a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika (STÉG) előadótermében, ahol bemutatták azt a három területet, a sebészetet, az urológiát és nőgyógyászatot, ahol már sikeresen alkalmazzák a robottechnikát.

Bódi Bernadett – Kommunikációs Igazgatóság

Dr. **Bejek Zoltán**, az Ortopédiai Klinika egyetemi docense a térdprotézis műtétek esetében bevethető legújabb technológiát bemutatva elmondta, a Smith&Nephew által tervezett CORI egy olyan újabb generációs mozgásszervi robot, melynek nagy előnye lényegesen könnyebb súly és a kisebb méret, ezáltal mozgatható is a műtők között. A robot egy számítógépes navigációs rendszert használ, aminek Magyarországon már több mint két évtizedes múltja van: az Ortopédiai Klinika 2002-ben kapott először ilyen gépet, az országban elsőként. Az újabb generációs mozgásszervi robot abban különbözik a Da Vincitől, hogy itt a sebész nem egy konzolból irányítja a szerkezetet, hanem a kézi műszert tartva maga a robot végzi a sebész által megtervezett beavatkozást.

Dr. Bejek Zoltán elmondta, a robotokat elsőként a térdre fejlesztették ki, ugyanis ez a beavatkozás pontosságát illetően az egyik legkényesebb ízület, így itt indokolt leginkább a robotasszisztált beavatkozást. A térd mellett már csípőműtétek is végezhetők robottal, de a műtési

kört hamarosan kiterjesztik a vállra, a bokára, illetve a könyökre is. A robotasszisztált technológia nagy előnye, hogy segítségével a speciális anatómiájú betegeket is el tudják látni.

A gyógyítás mellett az oktatást is nagyban segíti a készülék, használatával a rezidensek beteg nélkül is gyakorolhatják a tervezést, emellett a kutatásban is hasznosítható, mivel a robot működtetői automatikusan csatlakoznak egy nemzetközi orvosi hálózatba, amely szereplői között folyamatos eszmecsere zajlik az alkalmazásról. A gép technikai adatokat gyűjt a műtétekről, így folyamatosan fejlődik.

Az első, tb-finanszírozott robotasszisztált térdműtétet dr. Bejek Zoltán végezte el az Ortopédiai Klinikán dr. **Krzysztof Modzelewski** lengyel specialista felügyelte mellett. – A CORI mozgásszervi robot a gyártó cég jóvoltából két hétig lesz a Semmelweis Egyetemen, ez idő alatt 6 térdműtétet végeznek el, de az egyetem célja, hogy beszerezzen egy saját robotot is, ezzel lefedve a teljes robotsebészeti palettát – hangsúlyozta dr. Bejek Zoltán. Az eseményhez kapcsolódó robotikai nyílt napon bemutatták az egyetemen már sikeresen használt robotasszisztált területeket. Dr. **Szőke György**, az Ortopédiai Klinika igazgatója köszöntőjében hangsúlyozta, a robotsebészetben jelenleg még fennálló hiátust a most bemutatott eszközzel szeretnék pótolni, a robotika mozgásszervi sebészetben belüli alkalmazásával a klinika bekapcsolódhat az egyetem robotikai rendszerébe, amelynek köszönhetően idővel egy regionálisan is egyedülálló oktatócentrum jöhetne létre. Dr.

Szijártó Attila, a STÉG igazgatója a *Robotika jelene a sebészetben* című előadásában áttekintette a sebészet fontosabb mérföldköveit, kitért a robotok alkalmazásának elsődleges okaikra. Felhívta a figyelmet az 5G adta új lehetőségekre a távsebészetben, majd röviden felvázolta a Da Vinci robotsebészeti eszköz fejlődését, kiemelve, hogy 2022 júniusa óta a legfejlettebb technológiát képviselő, negyedik generációs Da Vinci Xi robot működik STÉG-en. Dr. **Szücs Ákos**, a STÉG igazgatóhelyettese bemutatta, hogyan, milyen fő irányelvek mentén indult el a sebészeti diszciplínában a robotok alkalmazása. Beszélt arról is, hogy a nehezen megközelíthető régióknál egyértelmű a robotok előnye, a hasi sebészetben ilyen például a máj hátsó szakasza, a mellkasi műtétek, de ilyen lehet a nyelőcső is. A Da Vinci sebészeti rendszert az urológia területén kizárólag onkológiai betegeknél használják az egyetemen – mutatott rá előadásában dr. **Nyirády Péter**. Az Urológiai Klinika igazgatója kifejtette, a radikális prosztataeltávolítás és vesetumor rezekció az a két terület, amely esetében a legnagyobb, milliméter pontosságú precizításra van szükség, ezért a beteg szempontjából a legnagyobb mértékben ki tudják használni a robot előnyeit. Dr. Nyirády Péter kiemelte, a robottal jelentősen rövidebb idő alatt képezhető ki egy legmagasabb színvonalon dolgozó sebész, mint a hagyományos módszerek (laparoszkópia, nyílt műtét) esetében, amelyeknél sokkal hosszabb idő alatt lehet nagy tapasztalatra szert tenni. Dr. **Szabó István**, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika egyetemi docense a robotasszisztált műtétek nőgyógyászati vonatkozásait mutatta be. Elmondta, hogy már 234 ilyen beavatkozást végeztek a klinikán. Kiemelte, hogy a robottechnikát az endometriózis legsúlyosabb eseteiben érdemes bevetni, amikor a beleket, a húgyutakat és a nehezen megközelíthető anatómiai területeket is érinti a betegség. A Vinci robottechnikával olyan betegek is bevonhatók, akik valamilyen ok miatt kiesnének a laparoszkópiával műthetők közül, illetve precízebben végezhető a beavatkozás a nehezebb eseteknél is – hangsúlyozta a technológia előnyeit.

A nyílt napon egy workshop keretében különböző munkaállomásokon lehetőség nyílt kipróbálni a 3D-s térd, illetve csípő tervezést, valamint a résztvevők tesztelhetették az ortopédiai műtét elvégzésére alkalmas CORI robotot is.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Fotók: Bara Bálint – Semmelweis Egyetem

Komplex terápiával orvosolnák a kóros elhízást

A Belgyógyászati és Onkológiai Klinikán megalakult Obezitológiai Központ családorvosi beutalóval előjegyzés alapján fogadja a járóbeteg-ellátásban az extrém túlsúllyal küzdő, 40-es BMI feletti betegeket az intézmény ellátási körzetéből.

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

Jelenleg nincs Magyarországon olyan egységes, elfogadott protokoll, ami alapján a kóros elhízást kezelik. A probléma viszont annyira súlyos, hogy több orvosgyógyászati központban is elindult a gondolkodás arról, hogyan lehetne ezeken a betegeken segíteni. Többek között ez motiválta a Belgyógyászati és Onkológiai Klinika szakorvosait is arra, hogy a nemzetközi ajánlásokat elfogadva kidolgozzanak egy módszertant – például, hogy melyek a legfontosabb alap diagnosztikus vizsgálatok a kezelés megkezdése előtt – az extrém túlsúllyal küzdőkkel való optimális foglalkozáshoz, amelyet később az országban bárhol alkalmazhatnának az egészségügyi intézmények. A közelmúltban tájékoztattuk a területi ellátási körzetünkhöz tartozó családorvosokat a központ várható tevékenységéről, és arról, hogyan utalhatják be a betegeket. A cél az, hogy alapos kivizsgálást követően az egyénileg számukra összeállított terápiát legkevesebb egy évig végigkísérve tartós életmódváltást érhünk el – mondta dr. **Barna István**, a Semmelweis Egyetem Belgyógyászati és Onkológiai Klinikájának klinikai főorvosa, a közelmúltban alakult Obezitológiai Központ vezetője.

Tartós eredményt szerinte csak úgy lehet elérni, ha a betegség kialakulásának okait feltárva komplex terápiát állítanak össze a páciensek számára, külön odafigyelve a pszichológiai támogatásra is. Ez időigényes folyamat és tartós elkötelezettséget igényel a páciensek részéről is – jegyezte meg dr. Barna István. Ezért is döntött úgy a központ tevékenységében részt vállaló 16-17 tagú orvoskollektíva – amelyben a belgyógyászok, dietetikusok, onkológusok és endokrinológusok mellett pszichológus és bariátriai sebész is van, és a tervek szerint gyógytornászok is lesznek –, hogy csak egy pszichológiai és egy motivációs teszt kitöltését követően fogadják a 40-es BMI, vagyis nagyjából 110-120 kilogrammos testsúly feletti, morbid obezitással küzdő pácienseket, a klinika területi ellátási körzetébe

Fotó: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

tartozó települések családorvosainak beutalójával a járóbeteg rendelésre bejelentkezve.

Egyelőre a járóbeteg-ellátás keretein belül fogadják majd a jelentkezőket heti két alkalommal, hosszabb távon pedig szeretnék a 150 kilogramm feletti súlyú páciensek fekvőbeteg-ellátásához szükséges speciális feltételeket is megteremteni. Az elkötelezettséget követően a betegek táplálkozással kapcsolatos ismereteit is felméri, valamint Inbody készülékkel a test víz- és zsírtartalmát, elhelyezkedését is. Laborvizsgálatokkal és a kórelőzmények alapján megpróbálják kideríteni, hogy mi okozta az elhízást, ezt követően határozzák meg, hogy pontosan milyen terápiával – végső esetben gyógyszereszedéssel, vagy akár bariátriai műtéttel – kezelik a betegeket.

Virtuális valóság segíti a gyermeksebészek munkáját

Hazánkban először alkalmaztak onkológiai beteg gyerekeknél olyan műtéti eljárást, ahol a beavatkozást megelőzően egy VR-szemüvegen keresztül virtuálisan megjelenítették a daganatot és annak környezetét, ezzel pontos képet kapva a tumor elhelyezkedéséről és a környező erek állapotáról.

Csatári-Földváry Eszter – Kommunikációs Igazgatóság

Az első operációra januárban került sor a Semmelweis Egyetem Gyermekgyógyászati Klinika Tűzoltó utcai részlegén, egy hétéves, a szimpatikus idegrendszer rosszindulatú daganatától szenvedő, neuroblasztómával kezelt gyermeknél. A tumor eltávolítása szövődménymentes volt, a beteg néhány nappal később már otthonában gyógyulhatott.

Fotó: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

– Az eljárás újdonsága a műtét előkészületében, a tervezésben rejlik. Az MR-felvételek alapján egy szoftver segítségével háromdimenziós modellek készülnek a tumorról, melyeket VR-szemüveggel az operációt megelőzően megjelenítünk. A szemüvegben magunk előtt látjuk a daganatot, annak környezetét, a fontos képleteket és az ereket – mondja dr. **Prokopp Tamás** gyermeksebész, az első hazai műtétet végző orvos. A Gyermekgyógyászati Klinika Tűzoltó utcai részlegének klinikai szakorvosa hozzáteszi, pontosan azt látják a szemüvegben, amit majd az operáció közben is, így még jobban, személyre szabottan készülhetnek fel a beavatkozásra.

Sokszor a daganat bizonyos szervek ereit is körbenövi, vagy eltolja azokat, tipikusan ilyenek például a veséhez tartozó erek, vagy az aortából induló nagy artériák, amelyek fokozott figyelmet követelnek a műtéti stábtól. Sérülésük esetén jelentős vérvesztés, akár a vese elvesztése is előfordulhat – mutat rá dr. Prokopp Tamás. A VR-szemüvegnek és a 3D technikának köszönhetően a képek megjelenítése során az erek elhelyezkedésére, állapotára előre fel lehet készülni, ezzel csökkenthető a különböző komplikációk.

A technika alkalmazásától azt is várják, hogy a műtéti idő lerövidíthető legyen. Ha pedig sikerül a szövődményeket és a beavatkozás idejét csökkenteni, akkor a felépülés is gyorsabb lesz.

A gyerekeknél alkalmazott technika hazai bevezetése egy sikeres együttműködés eredménye. Egy spanyol gyermekonkológiai centrummal való közös kutatás keretein belül első körben a neuroblasztómáknál használják, ami évente körülbelül hat-tíz operációt jelent itthon. A jövőben más típusú tumoroknál – máj, vese – is alkalmazható lesz az eljárás.

Új megközelítési lehetőségek a kóros elhízás és alultápláltság kezelésében

Tudományosan is bizonyított, hogy akut hőségben csökken a táplálékfelvétel, ennek pontos okai azonban korábban nem voltak ismertek. A Bécsi Orvostudományi Egyetem által vezetett kutatócsoport elsőként azonosította azt a neuronális jelátviteli útvonalat, amely hőségben a kalóriabevitelt csökkenti. A kutatásokat dr. Harkány Tibor, a Bécsi Orvostudományi Egyetem Agykutatási Központjának professzora a Semmelweis Egyetem Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetében dolgozó dr. Alpár Alán vezette munkacsoporttal együttműködve végezte.

Forrás: Nature

Az egérmodellben végzett vizsgálatok kimutatták, hogy a jelátviteli rendszer az agytörzsünkben található ún. parabrachialis magból, a fejben lévő *termosztátból* indul ki, amely a hőmérséklet érzékeléséért felelős. – Ezen a területen speciális sejtek aktiválódását figyeltük meg azon egerek agyában, amelyeket egy órán keresztül 40 Celsius-fokos hőmérsékletnek tettünk ki – számolt be dr. **Harkány Tibor**. A sejtek az agy zsigeri működését irányító központjába, a hipotalamuszba nyúlnak, ahol a táplálékfelvételt koordináló idegsejtek találhatók. A jelek azonban nem közvetlenül jutnak el ezekhez az idegsejtekhez, hanem az agykamrákat bélelő tanyicitáknak nevezett speciális sejteken keresztül. A tanyiciták nyulványai az agyszövetbe hatolnak, és végül kapcsolatba kerülnek a táplálékfelvételt serkentő idegsejtekkel. – Az általunk felfedezett jelátviteli útvonal azt mutatja, hogy a hő nem önmagában befolyásolja a jóllakottság érzését, ahogyan azt korábban feltételezték. Egy specifikus növekedési faktor felszabadulása gátolja azoknak az agysejteknek az aktivitását, amelyek az étel keresését és bevitelét serkentik – magyarázza a tanulmány eredményeit dr. Harkány Tibor.

Az agyvelőben zajló információátadás többnyire rendkívül gyors folyamat. Munkánkban sikerrel mutatunk rá arra, hogy a szervezet egyensúlyát irányító reakciókért ugyanakkor tartós, elhúzódó jelátviteli mechanizmusok is szükségesek, amelyekben részt vesznek nem klasszikus sejttípusok is – hangsúlyozza dr. **Alpár Alán**.

A 36,5 és 37,4 fok közötti maghőmérséklet fenntartása elengedhetetlen életfeltétel. Szervezetünk ezért különböző reakciókat indít el, amikor akut hóhatásnak van kitéve. – Az étel- vagy kalóriabevitel csökkentése az egyik ilyen túlélési stratégia magas környezeti hőmérsékleten. A működés alapjául szolgáló neuronális kapcsolási kör felfedezésével előbbre vihetjük az alapkutatást ezen a területen – magyarázza dr. Harkány Tibor. – A neuronális hálózat farmakológiai eszközökkel való gátlása vagy aktiválása a kóros túlsúly vagy alultápláltság ígéretes kezelési lehetőségének bizonyulhat az alkalmazott kutatások során – zárja a gondolatsort dr. Alpár Alán.

A teljes cikk a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Megnyílt a C80 – A rák esztétikája? című kiállítás

Fotók: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet

A rák körüli téveszmék és félelmek csökkentése elsősorban párbeszédre keresztül lehetséges, e párbeszéd megnyitásában a művészet lehet segítségünkre. A kortárs képzőművészet képes bevonni egy másfajta megközelítést, amellyel könnyebben indulunk el a rákot övező tabuk ledöntéséhez vezető úton – vélik a Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet *C80 – A rák esztétikája?* című kiállítás létrehozói. A EUniWell Seed Fund pályázat keretében megvalósult C80 projekt során a kiállító művészek és a kurátorok workshopok, előadások, illetve beszélgetések mentén ismerkedtek meg a daganatos megbetegedések diagnosztikájával, típusaival, kezelési módjaival, pszichés velejáróival. A több mint fél éves folyamatban onkológusok, patológusok, orvostanhallgatók, pszichológusok és ráktúlélők is részt vettek, az együttműködés eredményeképpen jöttek létre a kiállított helyspecifikus művek. (A projektről annak indulásakor lapunk korábban beszámolt.) Az alkotók a foglalkozások folyamán, illetve az azokat követő időszakban létrehozott műtárgyai új perspektívát kívánnak nyitni a rákról való gondolkodásban. A kiállítás május 31-ig látogatható a Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben.

Nemzetközi alumnitalálkozó-sorozat indult Oslóban

A most induló eseménysorozat keretében 2024. március 1-jén rendezték az egyetem vezetőségének és öregdiákjainak első találkozóját Oslóban, melyet a Semmelweis Egyetem Alumni Igazgatósága és Magyarország oslói nagykövetsége közösen szervezett. Az eseményen több mint hetven meghívott vendég, valamint dr. Merkely Béla rektor és delegációja vett részt.

Vágó Levente – Alumni Igazgatóság

A nemzetközi egészségtudományi képzés négy évtizeddel ezelőtti indulása óta hétszáznál is több norvég orvos szerzett képesítést a Semmelweis Egyetemen. A mostani hivatalos látogatás, és annak keretében a magas szintű kétoldali találkozók célja az volt, hogy öregbítse az alumni-közösség, az egyetem és Magyarország hírnevét.

Az Oslói Egyetem vezető tisztségviselőivel, így dr. **Åse Gornitzka** rektorhelyetttel, dr. **Hanne Harboval**, az Általános Orvostudományi Kar dékánjával, dr. **Jan G. Bjaalie** kutatási és innovációs rektorhelyetttel, valamint dr. **Knut Lundinnal**, a Klinikai Orvostudományi Intézet professzorával folytatott tárgyalás a két egyetem közötti szakmai kapcsolatok erősítésére, az együttműködés fokozására irányult.

Ezt követően az egyetem képviselőinek egy része dr. **Merkely Béla** vezetésével tárgyalást folytatott dr. **Ole Kristian Hjelstuennel**, az Oslói Egyetem technológiai transzferirodájának ismert Inven2 vezérigazgatójával, valamint dr. **Jens Halvard Grønlien** innovációs igazgatóhelyetttel. A megbeszéléssel egyidőben dr. Hanne Harbo, az Általános Orvostudományi Kar dékánja személyesen vezette körbe a delegáció további tagjait a norvég egyetem Domus Medica épületében.

Záró eseményként Magyarország oslói nagykövetsége adott otthont az öregdiák-találkozónak és fogadásnak, melynek díszvendégei dr. **Tom Cato Karlsen**, az egyetem egykori diákja, ma Nordland megye kormányzója és dr. **Siri Skumlien**, a Norvég Orvosi Kamara főtítkára voltak. Mint **Loydl Dóra** misszióvezető-helyettes a jelenlévők köszöntése után felidézte, a végzett hallgatók előző találkozására 2020-ban került sor a nagykövetségen, amely hagyományt a világvárványt követően idén felélevenítek, hogy megünnepeljék az egyetem közös örökségét, eredményeit és törekvéseit.

Ünnepi köszöntőjében dr. Merkely Béla az alumni közösség tagjait mint a Semmelweis Egyetem nagyköveteit jellemezte. A rektor

ismertette az intézmény jelenét és jövőjét, ezt követően dr. **Alpár Alán** nemzetközi képzésekért felelős rektorhelyettes mutatta be az egyetem idegen nyelvű képzéseit. Az egykori Semmelweis-hallgatók személyes visszaemlékezései megalapozták a fogadáson részt vevő norvég öregdiákok és Norvégiában élő magyar orvosok eszmecseréjét.

Március 2-án dr. Merkely Béla tárgyalást folytatott **Svein Stølen**nel, az Oslói Egyetem rektorával. A találkozó középpontjában a tudományos együttműködés fokozása, a kutatási partnerségek kialakítása, az egyetemi igazgatás legjobb gyakorlatainak cseréje, valamint a

Fotók: Vágó Levente

globális hálózatépítés és láthatóság növelése állt. Emellett tárgyaltak a globális kihívások kezelésére irányuló együttműködési erőfeszítésekről, a felsőoktatási érdekképviseletről és a kulturális eszmecsere előmozdításáról is. Mindezek tükrében a magyar és norvég egyetem a jövőben erősíteni szeretné a két intézmény tudományos és kutatási képességeit, valamint nemzetközi együttműködéseit.

Ülésezett az Emeritus Professzorok Kollégiuma

Emeritus Kollégium

Az Emeritus Professzorok Kollégiuma (EPK) márciusi összejövetelének elsődleges célja volt, hogy az emeritus professzorok tájékoztatást kapjanak a Semmelweis Egyetem beruházásainak aktuális állásáról. Jelenleg több mint 100 helyszínen folynak rekonstrukciós, felújítási és új beruházással kapcsolatos munkálatok. **Mészáros István** műszaki főigazgató részletesen ismertette a 2023. évben befejezett és a 2027-ig megvalósuló fejlesztéseket, amelyek valamennyi kart érintik és az egyetem oktatási és gyógyítási feladatainak bővítését és korszerűsítését fogják jelenteni. Az energetikai fejlesztésekhez az anyagi források elsősorban EU-forrásokból származnak, ahol lehetséges, napelemeket

szereztek fel a tetőkre, és elvégezték a tetők korszerűsítését és szigetelését. Az ülés második felében dr. **Tompa Anna**, az EPK elnöke tartott képes beszámolót az Ukrajna területén történt pusztításokról, mely nem csupán emberi életekben mérhető, hanem épületek, gyárak, bányák, eróművek állományában is, ami a teljes infrastruktúra összeomlását okozta. Bemutatta a járulékos természetpusztításokat is: mind a levegő, mind a víz és a talaj is elszennyeződött, ami veszélyezteti a világ élelmiszerellátását és a klímaváltozást is felgyorsítja. Ez már most érezteti hatását az egész világon, így az Azovi- és Fekete-tenger ökoszisztémájában jelentős károk keletkeztek. Ezért mielőbb be kellene fejezni a háborút, hogy megakadályozzák a természeti károk további romlását és elkezdhessék az infrastruktúra helyreállítását – húzta alá.

A Semmelweis Egyetem kincsei

Dr. Molnár László, a Baráti Kör titkára köszöntőjében elmondta, hogy a márciusi alkalmon egy születő könyvről lesz szó.

Urbán Beatrice

Habent sua fata libelli – a könyveknek megvan a maguk sorsa, és ennek a könyvnek is különös, kalandos sorsa van. 2018-ban indultak bizottsági kezdeményezések, és a közelgő 250. évforduló megemlékezése kapcsán már akkor szerepelt a tervek közt, hogy ez a könyv megjelenjen – emlékezett vissza dr. **Molnár László**, aki maga is bizottsági tag volt. A kézirat el is készült, magyar és angol nyelven. A több mint 1500 fotóból a 200 kép kiválogatása is megtörtént. A kiadásra még 2020 elején sor került volna, de ez a pandémia miatt elmaradt. Most nemsokára kézbe veheti az olvasó ezt a gazdag régi-új képanyagú albumot. A könyv kiadását az egyetem finanszírozza, az albumot a Semmelweis Kiadó készíti el és **Obreczány Éva** szerkeszti.

Dr. **Wenger Tibor** (Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet) a könyv sorsával kapcsolatos friss történésekről beszámolván elmondta, januárban találkozott dr. **Merkely Béla** rektorral, valamint **Szepe-si Dóra** kommunikációs főigazgatóval, és megbeszélték, hogy ezt a könyvet minél hamarabb ki kell adni, képes album formájában, az eredetinel kevesebb írott szöveggel, a régi és újabb képeket is átválogatva. Rektori javaslatra a tartalom immár nem korlátozódik kizárólag az épületekre, így az *Egyetemünk épületeinek rejtett kincsei* munkacím *A Semmelweis Egyetem kincsei* cívre változott, és az eredeti, az épületekre koncentráló koncepció helyett album az egyetem tárgyi kincseit mutatja majd be körülbelül 250-300 fotóval. – Negyven épületet jártunk be, kívül belül, padlástól a pincéig. Részben az egyetemi hivatalos fotósok készítettek fotókat, és még négyen fényképeztünk: egy építész- és egy gépészmérnök, és két orvos. Az egyik orvos **Strausz János** tanár volt, a másik én voltam. Ez a tény azt is jelenti, hogy a képek koncepciója nem egységes, hiszen mást és másképp lát és szemléltet egy építész és másképp egy klinikus.

A kincsek képi bemutatása a rektori épülettel, majd a NET-tel indul, majd a pesti és a budai intézményekben fellelhető kincsek szemléltetésé felé halad a kötet. Olyan képeket szeretnénk bemutatni, mely értékek mellett sokszor naponta elmegyünk, de észre sem vesszük. Wenger professzor még hozzátette, hogy bár a jelen előadásán az objektumok neveit sokszor a régi néven említi, de az albumban az új és régi elnevezések is szerepelni fognak. A Fűvészkert hatvan százalékának területén létesültek az egyetem intézményei, a külső klinikai telep, és az előadásban bemutatott képek között szerepelt az 1950-ben emelt régi kerítés, amely elválasztotta a kertet az egyetemi résztől, az Urológiai Klinikától. Komoly téglafal épült, ezzel akarták megakadályozni, hogy további részek kerüljenek az orvosegyetem birtokába.

Foto: Semmelweis Baráti Kör

A rektori épületben a Semmelweis Szalon órája az eredeti, viszont a portré **Semmelweis Ignác** halála után került a helyére. A Központi Levéltár bejáratánál látható 2005-ben felavatott **Albert Schweitzer** mellszobrot, dr. **Sós András** szobrászművész alkotását **Bécsi Antal** ny. főmérnök ajándékozta egyetemünknek belépésének 40. évfordulója alkalmából. Ez a belső udvar egyik kincse. Az 1903-ban épült Gazdasági Hivatal pont úgy néz ki, mint egykor, egyike azon ritka épületeknek, ahol nem történt változás. Láthattuk a NET konferencia után kitakarított, ritkán üres auláját augusztusi délutáni fényben, ahol teljes díszében ragyogott a **Hintz Gyula** által tervezett üvegmozaik. A toronytetőről készült fotón pedig a szem körbe pásztázhatja a várost a Budai hegyekig. A Központi Betegellátó alagsorában lévő kápolnát, melyről az egyetem dolgozói közül is kevesen tudnak, 2015-ben **Erdő Péter** bíboros szentelte fel. Láthattuk az Urológiai Klinika egyetlen megmaradt eredeti ajtaját és annak ma már műkincsnek számító, eredeti kilincset, és a klinika aulájában **Szent Liborius**, az urológia és a kőbetegségek védőszentjének **Madarassy István** által készített vörösréz szobrát, melyet 2020-ban Merkely Béla rektor és dr. **Nyírády Péter**, a klinika igazgatója avattak fel. A szent kezében lévő Biblián veseköveket tart. Az egyetem épületeinek falain több helyen találhatunk a téglákba karcolt graffitiket, és az egyik képen a II. Sz. Patológiai Intézet falán pl. 1919-ből **Szabó Lajos** Szerencsről üzen az utókornak. A további ritka egyetemi kincseket megcsodálhatja az olvasó a hamarosan kézbe vehető album lapjain.

Folytatódott a Senior Akadémia előadássorozata

A Semmelweis Egyetem széles közönséget megcélzó prevenció, ismeretterjesztő online előadássorozata, a Senior Akadémia 2023/24-es tavaszi szemeszterének előadásain egyebek mellett az aktív idősödésről, az időskori fogpótlásról, a pajzsmirigyben kialakuló göbökről és a HPV-vírusról hallhattak az érdeklődők.

Pogrányi Péter – Kommunikációs Igazgatóság

A Senior Akadémia tizedik szemeszterének hatodik előadását dr. **Dávid Beáta**, a Mentálhigiéné Intézet vezetője tartotta. Ebben bemutatta az idősügy egyéni és társadalmi aspektusait, és az intézetben folyó idősügyi interaktív életút-tanácsadó képzést is. Dr. **Gerber Gábor**, a Fogorvostudományi Kar dékánja prezentációjában szó esett egyebek mellett a foghiány kialakulásáról és következményeiről, az egészséges fogazatról és a fogpótlás lehetőségeiről is. A szemeszter nyolcadik előadását dr. **Sármán Beatrix**, a

Belgyógyászati és Hematológiai Klinika egyetemi docente tartotta a pajzsmirigyben kialakuló göbök gyakoriságáról, a rosszindulatú elváltozások felismeréséről és kezeléséről. A sorozat kilencedik alkalmán dr. **Bánhidny Ferenc** rektorhelyettes, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika professzora beszélt a HPV-vírusról, az általa okozott méhnyakrákról és annak kialakulásáról, kezeléséről, valamint a prevenció fontosságáról.

A Senior Akadémia előadásairól készült részletes összefoglalók a Semmelweis Egyetem honlapján olvashatók.

Egy élet a fogorvostudomány szolgálatában – Dr. Zelles Tivadarra emlékeztek a Semmelweis Szalonban

A 2023-ban, 87 éves korában elhunyt dr. Zelles Tivadarra, a Fogorvostudományi Kar egykori dékánjára, az Orálbiológiai Tanszék alapító igazgatójára emlékeztek a Semmelweis Szalonban rendezett emlékülésen az egyetem vezetői, pályatársai, kollégái, barátai, tanítványai, és a társegyetemek képviselői.

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

Több mint 250 éves tradíciókkal rendelkező egyetemünk története tele van olyan óriásokkal, akik alapvetően határozták meg a magyar orvos- és egészségtudományt. Dr. **Zelles Tivadar** iskolateremtő egyénisége is közéjük tartozik, szellemi nagyságával, tudásával, szakértelmével, szorgalmával és alázatával nem pusztán a magyar fogorvosképzést, a fogorvostudományt, betegek ezreit szolgálta – de intézményünket is, amiért soha nem lehetünk elég hálásak neki – fogalmazott dr. **Merkely Béla** rektor a Semmelweis Szalonban rendezett ünnepélyes eseményen a Fogorvostudományi Kar (FOK) egykori dékánjára, az Orálbiológiai tanszéke alapító igazgatójára, a 2023 végén elhunyt Semmelweis Ignác Emlékeremes professor emeritusára, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) doktorára emlékezve.

Fotók: Bartha Bálint – Semmelweis Egyetem

Dr. Zelles Tivadar pályája során a hazai fogorvosi hivatás érdekében dolgozott, és amellett, hogy sikerült elérnie, hogy ma a fogorvosokat ugyanaz a presztízs és ugyanazok a privilégiumok illetik meg, mint az általános orvosokat, mindvégig kiemelt figyelmet fordított a kutatás támogatására. A rektor úgy fogalmazott, hogy a professor élete egyik főműve volt a 2007-ben átadott Fogorvostudományi Kar Oktatási Centrum létrehozása, ami napjainkra Európa egyik legnagyobb gyógyító és fogorvosképző intézménye, ahol a hallgatók is elláthatják a betegeket, az oktatók nagy része praktizáló orvos, így a betegellátás és oktatás valóban szerves egységet képez. – Nevének ott a helye a hazai fogorvostudomány és egyetemünk legnagyobbjai között is – tette hozzá dr. Merkely Béla.

Beszédét követően a rektor meggyújtotta az emlékezés gyertyáját, az emlékülés résztvevői pedig egy perces csenddel adóztak dr. Zelles Tivadar emlékének.

Dr. **Hermann Péter** rektorhelyettes is kiemelte megemlékezésében, hogy dr. Zelles Tivadar kóréleti kutatói tevékenysége és hivatása iránti elkötelezettsége jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy ma már teljes értékű orvosnak tekintik a fogorvosokat is. Intézményi szinten ez például abban jelent meg, hogy a '70-es évek végén a NET átadásakor önálló emeletet kapott a FOK, és a különböző egyetemi és országos bizottságokban is helyet kaptak a fogorvosok, önállóan képviselheték területüket. Az Orálbiológiai Tanszék létrehozásával nemcsak a FOK egy elméleti tantárgyának oktatási háttérintézménye jött létre, hanem a mai napig otthont ad a kar elméleti kutatásának, sok-sok kandidátusi és PhD-disszertáció elkészülte köszönhető a kar klinikai és a tanszék munkatársai együttműködésének – jegyezte meg a rektorhelyettes. – Zelles

professzor úr hihetetlen munkabírással tervezte a kísérleteket, és még bőven 80 felett is PhD-hoz tudott segíteni ifjú kollégát – tette hozzá dr. Hermann Péter.

– Zelles professzor az életét tette fel egy vízió megvalósítására: hat évtizeden keresztül dolgozott azon, hogy egy sokáig mellőzött terület, az orálbiológia tudományos hátterét, elismertségét megteremtse – mondta dr. **Varga Gábor**, az Orálbiológiai tanszék korábbi vezetője. Dr. **Mandl József** akadémikus, a Molekuláris Biológiai Tanszék professor emeritusa szintén dr. Zelles Tivadar humorát emelte ki, mondván: – Egy szórakoztató ember légkört alakít, feszültséget old. Tivadar ilyen személyiség volt, miközben nem került, sőt kereste a konfliktusokat, mert mindig törekedett valamire. Tivadar beindított egy tantárgyat, megteremtette annak tanszékét, és az egyik leggyakorlatibb orvosi területen célozta meg az elméleti alapokat – hangsúlyozta dr. Mandl József. Dr. **Noszál Béla**, a Gyógyszerésztudományi Kar egykori dékánja arról beszélt, hogy barátságukat valójában a sorsközösség alapozta meg, amikor 2002-ben megkapta a dékáni kinevezését. Mindketten egy jelentős egyetem egy-egy fontos, tradicionális, de viszonylag kis létszámú karát képviselték – számos alkalommal adott önzetlenül bölcs tanácsokat a GYTK érdekeinek képviseletéhez. Dr. **Géczi Zoltán**, a Fogpótlástani Klinika adjunktusa, a professor utolsó PhD-hallgatója, mentora elhivatottsága mellett arról beszélt, hogy dr. Zelles Tivadar szerencsés ember volt, mivel a munkája a hobbi is volt egyúttal, és mindig lelkes volt a jövővel kapcsolatban. Tudományos életműve mellett menedzseri eredményei is kivételesen voltak, hatalmas úrt hagy maga után az egyetemen – hangsúlyozta. Dr. **Gerber Gábor**, a FOK dékánja felidézte, 1979-80-ban, másodéves hallgatóként sejtelve sem volt arról, hogy az akkori dékánhelyettes, dr. Zelles Tivadar a szegedi rektorral, **Tóth Károly** professzorral együtt milyen komoly politikai harcot vívott az Egészségügyi Minisztériummal azért,

hogy a fogorvostudomány az orvostudományok között maradjon Magyarországon továbbra is. Felvállalta azt a feladatot is, hogy a korábban a betegellátásban kicsúcsosodó képzést kollégáival együtt gyakorlati kutatásokkal erősítse meg, és ösztönözte, hogy a kari vezetők tudományos fokozatot is szerezzenek – mondta a dékán. Hozzáteve, hogy a professor hitvallása szerint a tudomány egyrészt mérhető számokban, impakt faktorban és citációkban, de sokkal inkább utódokban.

– És ebben ő óriásit alkotott, mivel itt ülnek az utódok, dékánként én is közéjük sorolom magam – tette hozzá dr. Gerber Gábor.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Achievements of the Alliance4Life Project showcased

The overall work of the Alliance for Life Sciences (A4Life) were presented in plenary sessions at the Semmelweis Salon on 20 March at a day-long meeting.

Viktória Kiss – Directorate of Communication

Formed in 2018 by 12 health research institutions from 11 Central and Eastern European countries, the consortium aims to further develop the participants' institutional strategic management of R&D and innovation, and to serve as a model for improving the conditions for scientific research.

The initial plenary session was opened by Dr. **Péter Ferdinandy**, Vice-Rector for Science and Innovations, then Dr. **Renáta Papp**, Director of the Center of Science and Innovation Vice-Rector and Business Development (TÜK), presented the RDI support services available at the university.

Ester Jarour, A4Life's coordinator, Head of Strategic Partnerships & International Relations at the Central European Institute of Technology – Masaryk University (CEITEC MU) introduced the consortium's achievements so far. In numbers, all that work is mirrored in 8 seed funding projects, 28 core facility projects, 3 research management and administration (RMA) academies, 3 skills courses, 3 early stage researchers' (ESR) retreats, 3 thematic mini conferences, 4 community meetings, and over 20 so-called trigger events.

In the second half of the first plenary session, Dr. **Zoltán Benyó**,

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

President of the Doctoral Council introduced the School of PhD Studies at Semmelweis University, then General Vice Director Dr. **Gábor Varga** presented the mission of the Centre for Translational Medicine.

Read more on the Semmelweis University website

Cooperation agreement with Rutgers University

Judit Szabados-Dótsch – Directorate of Communication

Semmelweis and the New Jersey-based Rutgers University signed an agreement on student and faculty mobility as well as the framework for research cooperation on April 4, 2024 in Budapest. Effective for a period of three years, the cooperation aims to exchange faculty, professional staff, and post-doctoral students, enhance the development of cooperative efforts in research and scientific publication, and develop curricula. As part of the partnership, the parties may also hold joint training courses, either in person or using distant technology, and

provide mutual access to available research equipment and library materials.

"We are excited to sign the agreement, as the scientific cooperation between our institutions will also deepen the connection between our nations," stated Dr. **Antonio D. Tillis**, Chancellor of Rutgers-Camden.

Rector Dr. **Béla Merkely** highlighted that the partnership can contribute to addressing the challenges facing medical education and nursing, thus helping to overcome the shortage of skilled professionals and to provide up-to-date training.

Read more on the Semmelweis University website:

From Budapest to Boston

Judit Szabados-Dótsch – Directorate of Communication

Foto: Liesl Clark

The first cohort of Harvard Medical School's (HMS) Clinical Science Scholars Program graduated on March 21, 2024 in Boston. In July 2023, a symposium at Semmelweis University marked the launch of the nine-month program about the latest advancements and best practices in clinical research, which attracted postdoctoral fellows, recent graduates and PhD students, residents and clinicians from Hungary and the region, with 27 of the 57 participants coming from Semmelweis.

The program continued with an online event in November 2023 and concluded in March 2024 with an in-person workshop in Boston, where participants attended panel discussions and presentations by HMS faculty. Furthermore, the top three grant proposal capstones designed during the program were also presented.

"The unique training program also offered a great opportunity for scientific networking across borders and continents. And we know that progress and success in the field of medical and health sciences today can only be achieved through international cooperation and collaboration. Outstanding results can only be achieved by sharing and coordinating the knowledge we have," emphasized Dr. **Béla Merkely**.

Read more on the Semmelweis University website:

Zwei Medizinstudierende des Asklepios Campus Hamburg der Semmelweis Universität (ACH) mit eigenem Vortrag beim diesjährigen Deutschen Krebskongress

Ende Februar fand der 36. Deutsche Krebskongress (DKK) in Berlin statt, der größte Onkologie Kongress Deutschlands. Felicitas Lingenhöl und Henrik Schulte-Hürmann, beide Studierende im 11. Semester am Asklepios Campus Hamburg der Semmelweis Universität (ACH), durften ihre Forschungsergebnisse bei einem Poster-Vortrag präsentieren.

Gleich zwei Medizinstudierende am Asklepios Campus Hamburg der Semmelweis Universität (ACH) bekamen die außergewöhnliche Gelegenheit, die Ergebnisse ihrer Forschungsaktivitäten als Posterpräsentation auf dem Deutschen Krebskongress (DKK) vorzustellen. **Felicitas Lingenhöl** hat in ihrer Diplomarbeit 100 Patient:innen plus pflegende Angehörige mittels Distress-Thermometer nach ihren gegenwärtigen psychosozialen und physischen Beschwerden befragt und herausgefunden, dass die Gesamtbelastung bei Patient:innen und Angehörigen in etwa gleich ist. In Einzelbereichen unterscheidet sich die Belastung jedoch, weshalb individuelle Interventionsangebote auch für Angehörige dringend nötig sind. **Henrik Schulte-Hürmann** beschäftigt sich in seiner Doktorarbeit mit dem Therapieverhalten von Onkolog:innen am Lebensende von Krebspatient:innen. Er präsentierte auf dem DKK Daten einer Zwischenauswertung am Asklepios Tumorzentrum mit dem Ergebnis, dass immer noch zu viel Systemtherapien in einer hoch palliativen Situation verabreicht werden, obwohl die Literatur etwas anderes lehrt.

STUDIERENDE IN DER MEDIZINISCHEN FORSCHUNG FÖRDERN

Zur Einreichung der Poster ermutigt wurden die beiden Studierenden von ihrer Betreuerin PD Dr. med. **Georgia Schilling**, Chef- und Fachärztin für Innere Medizin, Hämatologie und internistische Onkologie bei Asklepios und Fachverantwortliche Dozierende für Rehabilitationsmedizin am ACH. Frau Dr. Schilling setzt sich regelmäßig dafür ein, dass Studierende am ACH nicht nur erste Forschungstätigkeiten im Rahmen der verpflichtenden Diplomarbeit und darüber hinaus betreiben, sondern diese auch einem wissenschaftlichen Publikum präsentieren.

Der DKK ist nicht nur der größte, sondern auch der älteste Fachkongress in der Onkologie in Deutschland. Er umfasst mehrere Thementage wie den Studierendentag und den Patient:innentag. Das wissenschaftliche Programm vom DKK deckt alle Bereiche wie Psychoonkologie, Palliativmedizin, Chirurgie, Urologie, Strahlentherapie, Hals-Nasen-Ohren und Gynäkologie ab.

Der ACH beteiligte sich als Sponsor am Virologie-Seminar des Deutschen Jungforschernetzwerk (juFORUM e.V.)

Der ACH unterstützte das diesjährige Virologie-Seminar des Deutschen Jungforschernetzwerks (juFORUM e.V.) als Sponsor und mit einem spannenden Vortrag über künstliche Viren.

Vom 6. bis 10. März 2024 fand das Virologie-Seminars des Deutschen Jungforschernetzwerks (juFORUM e.V.) für naturwissenschaftlich interessierte Schüler:innen und Studierende statt. Startschuss für das mehrtägige und hochkarätig besetzte Seminar war die große Auftaktveranstaltung im Hamburger Planetarium am Abend des 6. März. Nach Grußworten der Hamburger Staatsrätin für Wissenschaft, Forschung und Gleichstellung **Eva Gümbel**, hielt Virologin an der Tierärztlichen Hochschule Hannover **Gülsah Gabriel** den Hauptvortrag. Danach ging das Seminar erst richtig los: Neben Exkursionen in Institute und Unternehmen standen auch Vorträge auf dem Programm, die beispielsweise den Lebenszyklus einer wissenschaftlichen Idee bis zur industriellen Reife wie der Herstellung eines Impfstoffs oder eines Medikaments aufzeigen oder neueste Forschungsergebnisse im Bereich der Virologie vorstellten sollten.

Auch unser ACH-Dozent und Arzt in der Neurochirurgie der Asklepios Klinik Nord - Heidberg Dr. **Christian Schwalbe** war gemeinsam mit Dr. **Michael Schreiber** vom Bernhard-Nocht-Institut für Tropenmedizin mit einer zweiteiligen Präsentation vertreten. Die beiden Experten stellten ihre aktuellen Forschungstätigkeiten zu künstlichen Viren im Kampf gegen den Hirntumor, dem Glioblastom, vor.

Der erste Vortragsteil beschäftigte sich mit der großen Bedrohung durch das HIV-1 und Zikavirus sowie der Frage, was diese Viren auslösen und für wen diese besonders gefährlich sind. Im zweiten Teil wurden künstlich hergestellte Zika/HIV-Pseudotypen vorgestellt, die neue Eigenschaften besitzen. Diese sind u. a. die Verschonung gesunder Hirnzellen, keine Vermehrung oder Verlangsamung weiterer kranker Zellen und das Ermöglichen eines längeren, symptomfreien Überlebens.

Das Virologie-Seminar war eine großartige Veranstaltung mit einer sehr beeindruckenden Liste von Vorträgen – und das alles ehrenamtlich organisiert von jungen Menschen, die für das Thema brennen.

Elhunyt dr. Kádár Anna

Kádár Anna professzor 2024. április 10-én, életének 89. évében otthonában, hosszan tartó betegség következtében elhunyt. A Semmelweis Egyetem saját halottjának tekinti a korábbi II. Sz. Patológiai Intézet volt igazgatóját, a Külföldi Hallgatók Titkárságának egykori vezetőjét, aki a nyolcvanas években elindította az egyetemen az angol nyelvű képzést. Az International Academy of Pathology elnökeként övé volt a legmagasabb nemzetközi szervezetben betöltött tisztség a magyar patológia eddigi történetében. Világszerte ismert és elismert kutatási eredményei az elasztikus rostok elektronmikroszkópos vizsgálatával álltak kapcsolatban. Számos egyetemi és állami kitüntetésben, valamint sok hazai és külföldi elismerésben részesült. Szakmai sikerei mellett családja és barátai is fontos szerepet játszottak életében.

*„Voltam, mikor nem éltem és leszek,
miután meghaltam.”*

(Földi Mihály: Kádár Anna lelke című könyvéből)

Halálával a Semmelweis Egyetem és az általa 1993-2000 között vezetett II. Sz. Patológiai Intézet (ma Patológiai, Igazságügyi és Biztosítási Orvostani Intézet) egy nagy formátumú egyéniséget veszített el. Anna otthonról hozott műveltsége, világlátása, önbizalma, természetes eleganciája presztízálta őt arra a sikerekben és elismerésekben gazdag életpályára, amit magáénak tudhatott.

Jellinek Harry professzort követte az intézet élén, folytatva a világra nyitott vezetői szemléletet, a fiatalok támogatását, a nemzetközi kapcsolatok építését. Mindenkinek segített, aki hozzá fordult. Azt hiszem, sokat elmond a közte és az intézet akkori munkatársai közötti viszonyról, hogy magunk között csak *anyáknak* neveztek, amikor ilyen-olyan kontextusban szóba került a beszélgetésekben: szerettük, tiszteltük és olykor féltünk is tőle. A Törökvész úti házban évente vendégül látta az intézetet jó hangulatú kerti sütögetésre, *csapatépítésre* (ez a kifejezés akkoriban még nem volt divatban).

A nyolcvanas években a Semmelweis Egyetemen indított angol nyelvű képzést ő alapította: a kezdetben csak két éves részképzésben alig tíz amerikai hallgató volt egy-egy évfolyamon, majd néhány év alatt három karon (ÁOK, FOK, GYTK) létrejött a teljes képzés, több száz fős nemzetközi évfolyamokkal. Úgy hiszem, ezt tartotta pályája talán legnagyobb sikerének és eredményének. Hetven éves koráig vezette az egyetem Külföldi Hallgatók Titkárságát, irányította a német és angol nyelven tanuló diákok oktatását. Azonban nem csak adminisztratív értelemben volt a titkárság igazgatója: a külföldi hallgatók személyesen is hozzáfordulhattak, sokukkal később is megmaradt a kapcsolata, követte a pályájuk alakulását éveken keresztül is, hogy diplomát kaptak. Világszerte ismert és elismert kutatási eredményei az elasztikus rostok elektronmikroszkópos vizsgálatával álltak kapcsolatban. Az egyetem Doktori Iskolájában általa alapított Sejt- és extracelluláris mátrixkutatás PhD-program keretében számos publikáció és PhD-fokozat született. Ő maga 13 hallgatót juttatott el a PhD-fokozat megszerzéséig. Nagyon büszke volt a tanítványaira, akik közül többen külföldön lettek sikeres szakemberek vagy kutatók, köztük **Gloviczki Péter**, a Mayo Klinika professzor emeritusa.

A magyar patológus közéletben, a hazai patológia nemzetközi megismertetésében is óriási szerepe volt: a Nemzet-

közi Patológiai Akadémia (International Academy of Pathology, IAP) Magyar Divíziója elnökeként, az ő kezdeményezésére 1996-ban az IAP Budapesten rendezte az akkoriban legnagyobb patológus világtalálkozást, a nagyon sikeres XXI. IAP International Congress-t, több ezer külföldi résztvevővel. A kongresszus révén számos magyar patológus ismerkedhetett meg a világ akkori vezető szakembereivel, és lehetőség nyílt máig tartó külföldi kutatási együttműködések kialakítására. A kongresszust követően az International Academy of Pathology elnökévé választották az 1998-2000 kö-

zötti időszakra. Magyar patológusként elnökölni egy szakmai világszervezetet óriási elismerés volt, de Anna ezt csak részben tekintette saját személyes sikerének: úgy gondolta, hogy elnökké választásával a világszervezet nem csak őt, hanem elsősorban a magyar patológiát, a magyar patológusokat ismerte el. A magyar patológia történetében sem előtte, sem azóta senki nem töltött be ilyen magas pozíciót szakmai világszervezetben.

Számos egyetemi és állami kitüntetés mellett sok hazai és külföldi szakmai elismerésben részesült. Életéről és pályájáról a Semmelweis Kiadó Titoknyitogató sorozatában jelent meg interjúkötet. Ebben az interjúkötetben őszintén, bölcsen, a rá mindig jellemző kendőzetlen szókimondással mesélt.

Nagy családja és rengeteg barátja volt, akik nagyon fontos szerepet játszottak az életében. Szeretett férje, dr. **Krakovits Gábor** elvesztését nagyon nehezen viselte, és nagyon fájdalmas volt számára egyre több barátjának halála is. Élete utolsó évében egészsége nagyon megromlott, vigasztalhatatlanná vált. Ebben az időszakban már csak szeretett **Miklós** öccse – aki odaadóan és nagy szeretettel volt mellette az utolsó pillanatig – családja, főleg az unokák tudták őt kizökkenteni az élet elmúlása felett érzett szomorúságából.

A mi dolgunk nem csak méltón megőrizni, hanem a fiataloknak továbbadni azt a szellemiséget és szemléletet, amit **Kádár Anna** ránk hagyott.

Drága Anna, nyugodj békében!

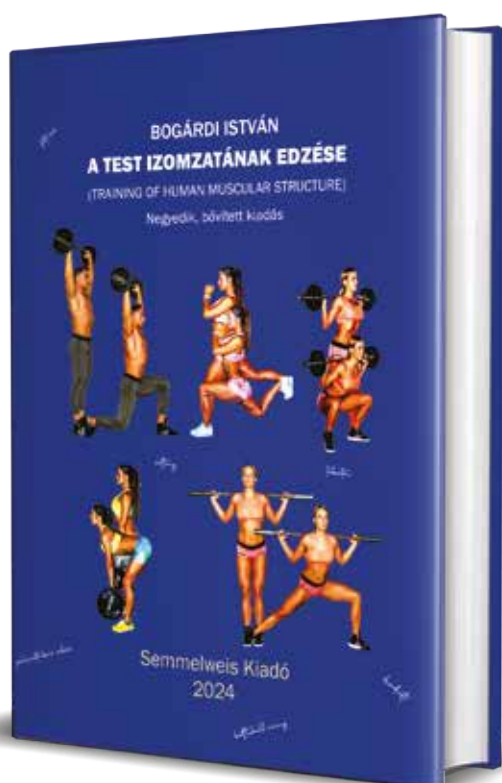
Dr. **Kulka Janina**, Patológiai, Igazságügyi és Biztosítási Orvostani Intézet

SEMMELWEIS KIADÓ TAN- ÉS SZAKKÖNYVEI

Könyveink megvásárolhatók a Legendus Könyvesboltban, a Líra Kereskedelmi hálózaton belül az egész országban, valamint webshopunkon keresztül is.

Bogárdi István

A TEST IZOMZATÁNAK EDZÉSE

Minden sportolónak, aki az edzőtermi gyakorlatok végrehajtásakor dolgozó izmok működésébe mélyebben kíván betekinteni, azoknak, akik az izom működésének ismeretében edzéseket szeretnének tervezni, vagy akik saját, illetve mások testének szobrászai kívánnak lenni, a könyv ajánlott!

Tananyagként különösképpen fontos minden sportág edzőjének, oktatójának, szakedzőjének, személyi edzőnek, valamint az edzőképzés vezetőinek és hallgatóinak!

Mérete: A4

Oldalszám: 680 oldal

Ára: 11.900 Ft

Semmelweis Kiadó

- 1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
- www.semmelweiskiado.hu
- [semmelweis.kiado](https://www.facebook.com/semmelweis.kiado)
- +36 1 210 4403
- info@semmelweiskiado.hu

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

- 1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
- +36 1 210 4408
- +36 1 459 1500 / 56353
- info@semmelweiskiado.hu

Könyvek

E-könyvek

Folyóiratok

Help

Poszter Box

INGYENESEN LETÖLTHETŐ AZ APP STORE-BÓL & A PLAY STORE-BÓL!

A Semmelweis Egyetem ingyenes tünetellenőrző applikációja, a Semmelweis HELP 2023. június közepén debütált, azóta közel 160 ezren használták.

A Semmelweis HELP mobil- és webalkalmazás abban nyújt segítséget a szülőknél, hogy a gyermekeik betegsége vagy balesete (égés, állati harapás, rovarcsípés stb.) esetén mikor kell elindulniuk az ügyeletre, kórházba, illetve otthon hogyan enyhíthetők az észlelt tünetek.

A hazai szinten egyedülálló fejlesztés több mint 220 gyermekbetegséget tartalmaz.

A GYERMEKGYÓGYÁSZATI TERÜLET UTÁN ÚJABB SZAKTERÜLETEKKEL BŐVÜL A SEMMELWEIS HELP APPLIKÁCIÓ.

A Semmelweis HELP projekt célja egy olyan megbízható döntéstámogató eszközt adni a magyar lakosság kezébe, melynek használata során a családok algoritmikus segítséget kapnak arra vonatkozóan, hogy az észlelt tünetek milyen szintű egészségügyi ellátást igényelnek: tünetek otthon enyhítése, házi orvos rendelési időben, sürgősségi ellátás, vagy 112 hívása.

**NE PÁNIKOLJ,
HASZNÁLD A
SEMMELWEIS HELP
ALKALMAZÁST!**

www.help.semmelweis.hu

Android

iOS

Simmelweis Kiadó

 1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.

 www.semmelweiskiado.hu

 [semmelweis.kiado](https://www.facebook.com/semmelweis.kiado)

 +36 1 210 4403

 info@semmelweiskiado.hu

Legendus Könyvesbolt

 1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.

 +36 1 210 4408

 +36 1 459 1500 / 56353

 info@semmelweiskiado.hu